12-a jaro. — N-ros 6-7 (136-137) JUNIO-JULIO 1926.

BELGA ESPERANTISTO

MONATA REVUO

Fondita en 1908

OFICIALA ORGANO DE LA BELGA LIGO ESPERANTISTA

Aliĝinta al la Unuiĝo de la Belga Perioda Gazetaro

Fondintoj: L. CHAMPY, Fr. SCHOOFS, Am. VAN DER BIEST-ANDELHOF, J. VAN LAERE, Oscar VAN SCHOOR.

Direktoro:

FRANS SCHOOFS, Kleine Hondstraat, 11

ANTVERPENO

Redaktoro: M. JAUMOTTE.

Konstantaj kunlaborantoj: M. BOEREN, L. COGEN, W. DE SCHUTTER, S-ino L. FAES H. PETIAU, F-ino R. SPIRA, F ino J. VAN BOCKEL, J. VAN SCHOOR, H. VERMUYTEN.

Por la anoncoj oni sin turnu al:

H. PETIAU, St. Lievenslaan, 60, GENTO.

INFORMO: Pro la vasta kongresa materialo ni devas prokrasti kelkajn kutimajn rubrikojn ĝis nia proksima kajero, kiu aperos je la fino de Aŭgusto.

JARA ABONPREZO: Fr. 10.—

EKSTERLANDE: Fr. 12.50

ANTVERPENO

1926

12a JARO. N-ros 6-7 (136-137) — JUNIO-JULIO 1926.

BELGA ESPERANTISTO

MONATA REVUO

Oficiala organo de la Belga Ligo Esperantista

Redakcia parto:
FRANS SCHOOFS
11, Kleine Hondstraat, Antwerpen
Telefono 543.74

Abonoj kaj Monsendoj
FERN. MATHIEUX
94, Avenue Bel-Air, Uccle
Poŝtĉeko No 39984.

Nepresitajn manuskriptojn oni ne resendas. — La Redakcio konservas por si la rajton korekti laŭbezone la manuskriptojn.

15-a BELGA ESPERANTO-KONGRESO

LA PANNE, PENTEKOSTO 1926.

Proverbo diras,ke post pluvo,sekvas suno. Por mi, malfeliĉa redaktoro de «Belga Esperantisto», estas tute la kontraŭo. Post tri gajaj tagoj pasigitaj en La Panne, mi ree estas en tiu polvoplena kaj malgaja redaktejo, kie mi tuj devas ekkomenci la kunmetadon de mia raporto pri la kongreso.

Iuj inter niaj legantoj, ankoraŭ kun plezuro rememoros pri la feliĉaj tempoj, kiam «Belga Esperantisto» ne jam aperis regule kaj akurate, kaj kiam la redaktoroj kaj kunlaborantoj, povis devige dormi dum semajnoj, eĉ monatoj antaŭ ol verki sian raporton.

Tiuj feliĉaj pratempoj estas for! Nia nerva, scienca jarcento devigas eĉ nian revuon, ankaŭ aperi akurate. De tiu momento — ĉiuj tion komprenos — la redaktoreco de B. E. iĝis preskaŭ profesi-jurnalista afero. Mi jam antaŭvidas, ke proksiman aŭ postproksiman jaron, mi, same kiel por ĉiutaga gazeto, devos telefoni kaj telegrafi mian raporton...

Plendu min!

* * *

Kiam, sabaton posttagmeze, mi iris al la stacidomo por serĉi lokon en la vagonaro, kiu kondukos min al La Panne, ĉiuj vagonoj jam estis tutplenaj. Mi kuris laŭlonge de la kajo, kaj finfine mi ankoraŭ trovis loketon en kupeo sur kies fenestretoj, mi legis sur ruĝa papero «Dames». Mi miris pro la fakto, ke en la kupeo la plimulto estis vira, sed tamen ne montris mian miron, kaj klopodis malaperigi min malantaŭ la dorso de impona sinjorino, almenaŭ ĝis kiam la vagonaro estos elmoviĝinta.

Tie mi havis dum pluraj longaj horoj, la okazon mediti pri la tuja estonteco, kaj okazontaĵoj de la kongreso.

Kial mi ne konfesus, ke mi iomete timis pri la bona sukceso de nia

XVa? Antaŭ unu jaro ne estis eĉ unu Esperantisto en La Panne. Neniu do inter la organizantoj iam ĉeestis Esperantistan kongreson. Du inter ili nur, dum komitata kunveno en Bruselo, ekkonis kelkajn inter ni, sed la plimulton ili neniam vidis. Ĉu ili kapablus ĉion aranĝi je ĉies gusto?

Mi timis... Sed kiam mi eliris la stacidomon de Adinkerke kaj kiam mi vidis la etajn tramveturiletojn helkolorajn, ruĝe kaj okre pentritajn kaj ege gaje aspektantajn, mi jam iomete pli fidis. Kaj kiam, elveturiĝinte, mi estis kore kaj gaje bonvenigita, de kelkaj jam alvenintaj kongresanoj, ilia gajhumoro tuj revigligis min.

Kontraŭ la haltejo estas la akceptejo «Aux Arcades»: beleta salono,en la angulo: tableto. Malantaŭ la tablo, sinjoro simpatia... S-ro Van Doren: «Nomo? Jen koverto. En ĝi vi ĉion trovos, kio povas interesi vin: hotelo, ĉambro, kartoj por festeno kaj balo, k. c....»

Kun ĉiuj... la sama eta parolado. Por ĉiuj la sama bona aranĝo.

La okazintajojn de sabato vespere, oni povas resumi: iom post ioma alveno, interkonatiĝo, gajaj ekkrioj, je l'eniro de konatulo, interbabilado, manĝado, promenado laŭlonge de la marbordo, enlitiĝo, dormado en bona lito...

* * *

Dimanĉmatene, mi ekvekiĝinte tuj rigardis tra la malfermita fenestro de mia ĉambro: ne pluvis, sed tamen la suno ne montriĝis, kaj la maro ŝajnis malpure griza. Je l'horizonto, nebuloj malalte kuŝis super la ondegoj.

Mi ankoraŭ ĝuis dum iom da tempo la plezuregon de la restado en la lito, kaj ĵus alvenis en la akceptejo, kiam la estraro de la Ligo iris al «Hôtel de la Poste» de kie ĝi, kun reprezentantoj de la grupoj, kaj kun la fremdaj ĉeestantaj samideanoj iris al la magistrata domo, kie la urbestro, S-ro d'Arippe, kaj la skabeno, S-ro D-ro Ver Eycke, ilin akceptis.

S-ro de Mailly, la prezidanto de la organiza loka komitato, prezentis la Ligestraron, kaj la delegitojn fremdajn kaj enlandajn al la urbestro kaj al la skabeno.

S-ro URBESTRO D'ARIPPE alparolis jene la ĉeestantojn:

Mesdames et Messieurs,

J'ai l'honneur, au nom du Conseil Communal de La Panne, de vous souhaiter la bienvenue dans notre commune. Depuis sa création c'est la première fois que nous avons l'honneur d'y recevoir un groupe de congressistes et je suis particulièrement heureux et flatté de ce que les Espérantistes belges aient choisi de préférence à tant d'autres villes, notre jolie commune, comme siège de leurs travaux.

Partout, Mesdames et Messieurs, vous recevrez un accueil enthousiaste, car n'êtes vous pas les défenseurs d'une grande idée: La Fraternisation des peuples par la vulgarisation d'une langue universelle appelée à supprimer dans les relations économiques et autres les difficultés que causent au delà des frontières l'emploi de dialectes différents.

Comme toutes les conceptions nouvelles, l'Espéranto a ses partisans et ses détracteurs, mais le courant marche avec vous et je ne doute pas que les travaux auxquels vous allez vous livrer ne soient féconds en résolutions qui hâteront la vulgarisation de l'idéal que vous défendez si vaillament.

Mesdames et Messieurs, soyez les bien venus.

S-ro L. COGEN, vic-prezidanto de Belga Ligo Esperantista elparolis tiam jenan paroladon:

Monsieur le Bourgmestre, Monsieur l'Echevin,

Les membres du XVe Congrès Espérantiste national se réjouissent de la réception que le premier magistrat de la jolie commune balnéaire de La Panne daigne leur faire en ce jour.

Ils s'en réjouissent, M. le Bourgmestre, M. l'Echevin, d'abord parceque l'intérêt envers la cause de l'Espérantisme dont vous faites preuve aujourd'hui est pour eux un nouveau et précieux encouragement pour continuer leur lutte pour un noble idéal, lutte qui, en Belgique, débuta voici quelque quinze ans, et qui fut dès son début stimulée par des réceptions analogues dans toutes les villes où les Espérantistes Belges allèrent tenir leurs assises annuelles.

Ils s'en réjouissent ensuite, par ce que la commune de La Panne est précisément pendant les jours de la Pentecôte un rendez-vous de touristes venus des quatre coins du monde pour y faire une courte trève à leurs affaires quotidiennes en venant y goûter un agréable repos; or, l'unité de langue ne doit certes pas être la caractéristique principale de cette foule cosmopolite: La Panne, comme toutes ses consœurs balnéaires belges et étrangères, comme tous les lieux de villégiatures internationales, doit, en ces jours, se transformer en une véritable tour de Babel où l'inconvénient de la diversité du langage pourra se toucher du doigt! Quelle plus belle occasion les congressistes belges et les amis étrangers venus se joindre à eux, peuvent-ils donc saisir pour venir démontrer par la discussion et par l'exemple de l'Espéranto mis en pratique, l'utilité d'une langue internationale auxiliaire ? C'est cette bonne aubaine, l'espoir de faire aujourd'hui au milieu de cette foule une propagande aussi intense que fructueuse, qui met la joie au cœur de nos congressistes.

Ils lui expliqueront, à cette foule, que la belle langue du Docteur Zamenhof ne vise nullement à supplanter aucune des langues nationales qui font l'orgueil de chaque nationalité et dont aucune ne consentirait jamais à se dépouiller ; mais que la langue internationale trouve précisément sa raison d'être dans le nombre toujours croissant des langues naturelles du monde ; ils lui montreront que la question de la langue internatioale auxiliaire, loin d'être une niaiserie ou une utopie, comme certains hommes, et non des moindres, osent encore le prétendre, sans, bien entendu, avoir voulu se donner la peine d'examiner la question, a, au contraire, fait l'objet des méditations, des recherches et des conseils des esprits les plus éminents des temps modernes, parmi lesquels nous citerons François Bacon, Blaise Pascal, Descartes, Leibnitz, Volney, Ampère, Voltaire, Condorcet, Diderot, Charles Nodier, Burnouf, Grimm, Renouvier, Max Müller, Tolstoi, Meillet, et notre héros national le général Leman, et j'en passe!

Ils lui diront que les actives recherches faites en vue de la solution de la question ont provoqué la réalisation de plusieurs centaines de systèmes depuis ceux dits «à priori» jusqu'à ceux dénommés «a posteriori» et que parmi ces derniers l'Espéranto et l'Espéranto seul, se montre depuis bientôt 40 ans la véritable solution par sa forme vraiment internationale et par son mécanisme idéalement simple!

Ils lui diront encore que depuis ces quarante années notre langue s'est développée dans tous les domaines de l'activité humaine en une riche moisson d'œuvres littéraires traduites de toutes les langues du monde, outre les ouvrages originaux qui se multiplient de jour en jour ; ils lui diront que notre langue se prête tout aussi bien à l'expression des idées scientifiques ainsi que le prouvent nos ouvrages touchant les sujets les plus divers ainsi que nos différentes revues scientifiques, et non moins les leçons données à nos Congrès espérantistes universels, qui attirent chaque année 3 à 4000 participants appartenant à toutes les nations du monde civilisé, congrès organisés depuis l'an dernier en forme d'universités internationales.

Ils lui diront enfin, les succès éclatants qui ont jalonné la route de l'Espéranto depuis l'armistice.

Ces succès, Messieurs, sont d'un ordre nouveau: alors qu'autrefois c'étaient les Espérantistes seuls qui propageaient leur langue, il est venu s'adjoindre depuis 1922, à ce mouvement espérantiste intrinsèque, un mouvement «extrinsèque»: Ce sont, à présent, les non-espérantistes qui viennent demander aux Espérantistes de faire, au moyen de leur langue, des expériences pratiques internationales en des conférences auxquelles assistent en guise de témoins des représentants officiels d'états et de toute espèce d'institutions scientifiques intéressées à suivre le mouvement Espérantiste.

C'est ainsi que furent tenus: 1) en 1922, à Genève, dans les locaux mêmes de la Société des Nations, sur l'initiative de l'Ecole des Sciences de l'Education, autrement dénommé «Institut Jean Jacques Rousseau», la conférence internationale pour l'enseignement de l'Espéranto dans les écoles ;

2) en 1923, à Venise, sur l'initiative de la Chambre de Commerce italienne pour la Suisse, la conférence internationale pour la langue commerciale commune ;

3) en 1925, à Paris, du 14 au 17 mai, la double conférence internationale, commerciale et industrielle, d'une part, technique, d'autre part.

Dans chacune de ces conférences l'Espéranto fut la seule langue usitée pendant plusieurs jours consécutifs par les délégués venus d'un grand nombre de pays, pour

débattre des questions pédagogiques, commerciales ou scientifiques et émettre leurs conclusions et leurs vœux y relatifs, et cela au plus grand étonnement et à la plus grande admiration des «témoins officiels» envoyés par un grand nombre d'états, habitués à entendre dans les Conférences et Congrès internationaux, bafouiller des tas de langues nationales différentes qui restent chacune toujours lettre morte, pour tous les membres de ces réunions, qui ne les connaissent pas!

Aussi les résultats pratiques, conséquences des susdites conférences espérantistes ne se firent elles pas attendre longtemps: la Chambre de Commerce de Paris, édifiée sur la valeur de l'Espéranto décida aussitôt de le faire enseigner dans ses écoles en engageant les Chambres d'autres pays à en faire autant, vœu qui a déjà été réalisé dans différents pays; le premier congrès international des fédérations des sociétés radiophoniques du monde entier, tenu à Paris pendant les journées de Pâques de 1925, a proclamé l'Espéranto «langue auxiliaire officielle pour les relations radiophoniques internationales», ce qui, à son tour, a eu pour conséquence, un nombre d'émissions en Espéranto toujours croissant par un nombre lui aussi toujours croissant de postes émetteurs; et outre tout cela, et bien d'autres résultats locaux qui se manifestent sans cesse, dans le monde entier, et qu'il serait trop long d'énumérer ici, il convient de citer pour finir le vœu exprimé à l'unanimité des voix par l'assemblée générale de la Société des Nations, le 20 septembre 1924, vœu tendant à recommander l'Espéranto, à côté des langues nationales et du latin, comme langue «claire» dans les relations télégraphiques et radiotéléphoniques.

Ce vœu a reçu, dès le mois de mai 1925, une première réalisation pratique en France par une décision du ministre du Commerce et de l'Industrie et une réalisation universelle consacrée dans un texte légal, par la même admission de l'Espéranto comme langue claire dans les relations internationales, cela par une décision prise au cours de la Conférence internationale de l'Union télégraphique universelle, qui eut lieu à Paris pendant les mois de septembre et d'octobre 1925.

La portée de cette dernière décision est énorme, car elle obligera à bref délai les employés du télégraphe et du téléphone du monde entier, à connaitre l'Espéranto!

Ces quelques renseignements vous auront sans doute prouvé, Messieurs, combien de choses intéressantes et importantes au plus haut degré pour notre mouvement, nos Congressistes pourront communiquer aujourd'hui à leurs interlocuteurs cosmopolites occasionnels et quelle propagande fructueuse il leur sera permis de faire dans la jolie commune de La Panne. La réception officielle donts vous daignez nous honorer soulignera d'un trait solide les arguments que nos congressistes feront valoir chez leurs «néophytes» de tout à l'heure et elle prouvera à ces derniers toute la gravité, toute l'importance du mouvement espérantiste.

C'est pourquoi, Monsieur le Bourgmestre, Monsieur l'Echevin, je vous dis un grand et cordial merci au nom des congressistes.

Quant à la gentille et accueillante cité balnéaire qu'est La Panne, elle qui eut la bonne fortune de rester presqu'entièrement indemne de toute atteinte criminelle pendant la tourmente mondiale; elle qui eut l'insigne honneur d'être, pendant ces années terribles, la capitale de ce qui restait de la Belgique libre et indépendante, et d'abriter notre chère Famille Royale, que peut-on lui souhaiter, si ce n'est un perpétuel développement harmonieux de son organisation balnéaire et l'acquisition si méritée qu'elle ambitionne — je le sais! — du titre de «Ville». C'est par ce souhait, Messieurs, que je clôturerai mon discours en m'écriant: «Vivent la «Ville» de La Panne, son excellent Bourgmestre, ses échevins et tout son Conseil Communal!»

Heer Burgemeester, Heer Schepen,

Het zij mij toegelaten hier nog eenige woordjes bij te voegen in onze moedertaal. Deze bezit een spreekwoord dat luidt: «de onbekende maakt den onbeminde!» — Dit spreekwoord zien wij dagelijks bewaarheid; niet alleen houden wij ons wantrouwig tegenover dezen of genen persoon die het uiterlijke van een vreemdeling vertoont, en die inderdaad eene vreemde taal spreekt of wel onze nationale taal «verknoeit», doch ook de volkeren staan wantrouwig tegenover elkander en hebben de grootste moeite om in hunne internationale samenkomsten het tot iets degelijks te krijgen; al te dikwijls zien wij ten huidigen dage de onderhandelingen gestuit of onderbroken door dit gevoel van wederzijdsch wantrouwen, dit tot groote schade en ergernis van het maatschappelijk leven!

Gewis is het dat er diepe en misschien, helaas, gegronde redenen daartoe bestaan, maar zou eene van die redenen ook niet het verschil der talen zijn, dat de volkeren of hunne vertegenwoordigers belet diep in elkanders ziel te dringen, en aldaar de kiemen der wederlandsche vredelievende gevoelens te ontdekken? Welnu, indien de spoorwegen, de stoombooten, de vliegtuigen, de telefoon en de telegraaf met of zonder draad, de volkeren stoffelijk vereenigen, zou het geen waarheid zijn, dat het gebruik de gansche wereld over verspreid, van éene enkele hulptaal, de volkeren en dus ook de enkelingen, ook geestelijk zou vereenigen, en aldus meer verstandhouding, meer vredelievendheid, meer rust, zou teweeg brengen ten voordeele van het algemeen welzijn? Dat is het, wat Dokter Zamenhof gedacht heeft, toen hij zijne jeugd doorbracht in de kleine cosmoplietische stad Bjelostock, waar een aantal verschillende talen gesproken werden en oorzaak van menig krakeel waren! En van kindsbeen af zette hij zich aan het werk om eene «tusschentaal» tot stand te brengen, welke men de geheele

wereld door zou kunnen gebruiken om aldus veel misverstand uit den weg te ruimen. Vredelievendheid is dus de grondslag van geheel zijn streven geweest.

Wij weten wat er heden ten dage van Dokter Zamenhof's ideaal geworden is: eene prachtige taal, bekwaam om alle gedachten, alle schakeeringen van gedachten in het zij ook welk vak met nauwgezetheid uit te drukken, eene taal met een zoo eenvoudig mekanismus, dat een kind ze zich gemakkelijk na eenige weken studeeren, eigen maken kan, eene taal beschermd door tallooze nationale en wederlandsche instellingen die haar verder haren weg helpen banen door de wereld, eene taal die dank zij de volbrenging van den wensch uitgedrukt door den Volkeren Bond op 20en September 1924, sedert enkele maanden, haar officieelen stand in de wereld verworven heeft, zoodat niets meer haren vooruitgang en haren triomf na een kort tijdverloop zal kunnen verhinderen.

Deze taal is het, Mijnheeren, welke de leden van ons XVe nationaal Kongres heden komen verspreiden onder de talrijke schaar vreemdelingen hier uit alle oorden der wereld samengestroomd om eenige rust te genieten. Onze Belgische Esperantisten en de vrienden van het buitenland, zijn fier en gelukkig dat U, door uwe gulle ontvangst, hun streven kracht bijzet, en daarom drukken zij U, door mijn mond, hunnen welgemeenden dank uit met den kreet : «Leve De Panne, haar sympathieke Burgemeester, hare schepenen en hare geheele Gemeenteraad!»

Tiam S-ro DE MAILLY, prezidanto de la loka propaganda unuiĝo diris:

Waarde Heer Burgemeester, Dames en Heeren,

Mijne hoedanigheid van Voorzitter van het Verbond der Stoffelijke Belangen, Verbond door wiens aanmoediging wij er in geslaagd zijn het XVe Landelijk Congres der Esperantisten in De Panne op touw te zetten, legt mij, denk ik, den aangenamen plicht op, een woordje te voegen bij de gulhartige aanspraak van den hooggeachten heer Burgemeester en bij die toch zoo puike en zoo beteekenisvolle rede van den heer Voorzitter van het Congres.

Laat mij dan toe, waarde heer Burgemeester, in naam van dit Bestuur en van de Esperantisten groep van De Panne u onzen hartelijken dank toe te sturen voor de bereidwilligheid waarmede gij aan onze vraag voldaan hebt en voor de woorden van welkom die gij de Dames en Heeren Congressisten hebt toegestuurd. Wij zullen niet nalaten de perfekte ontvangst ten gemeentehuize, aan onze bevolking bekend te maken.

U, waarde heer Voorzitter, wensch ik van harte geluk om het volledig slagen van dit XVe Congres. Ik duik het niet weg dat wij soms wel getwijfeld hebben of er wel iets degelijks zou gevolgd hebben op al de soms zoo moeilijke vraagstukken, die wij op te lossen hadden.

Wij hebben ons steeds aangemoedigd gevoeld door uw stichtend voorbeeld van ijver aan het werk en van volharding ter verspreiding der eenige internationale taal. Wij danken u en al de heeren bestuurleden voor de kloeke ondersteuning die ze ons verleend hebben tot het verwezenlijken van het plan, dat, Dames en Heeren, niet van ons uitgaat, maar wel van den onvergelijkbaren werker den heer Benoit, afgevaardigde voor Oostduinkerke van de Universala Esperanto - Asocio. Het mag en moet openbaar gezegd dat de hulde en de eer van deze feestelijkheden in De Panne, eerst en vooral moeten gaan tot onzen onvermoeibaren leeraar.

Alhoewel een landelijk Congres, hebben wij het onuitsprekelijk genoegen tal van vreemdelingen-Esperantisten aan onze bewerkingen te zien deelnemen.

Et les Dames, les Messieurs Espérantistes qui ne comprennent pas la langue flamande, voudront bien m'excuser si je m'exprime en ce moment dans cette langue. Ce sont des mots de remerciement et de félicitations que je suis heureux de pouvoir adresser à Monsieur le Bourgmestre, à M. le Président du Congrès et à tous les participants.

Waarde Dames, Waarde Heeren, heb dank voor uwe talrijke opkomst.

Onze bevolking is fier u allen hier te mogen ontvangen. Wij, Esperantisten van De Panne, zijn nog maar leerlingen en als leerlingen hebben wij ons uiterste best gedaan om uw Congres zoo goed mogelijk te doen gelukken. Misschien zal er wel een of ander niet te best in den haak zijn, maar wees verzekerd dat wij allen met den besten wil bezield zijn, U uw verblijf in onze lieve badplaats aangenaam te maken. Wij zijn steeds gansch te uwer beschikking en ons eenig verlangen is dat gij van uw verblijf alhier den besten indruk moget meedragen.

Ten einde van uwen tijd geen misbruik te maken zal ik kort zijn en mijne eenvoudige rede sluiten met mijnen herhaalden hartelijken dank aan den heer Burgemeester en mijne welgemeende gelukwenschen aan den heer Voorzitter, bestuurleden en afgevaardigden bij dit puik Congres der Esperantisten.

Post tiuj oficialaj paroladoj, la urbestro invitis la ĉeestantojn trinki glason da ĉampanvino, kaj montris sian grandan intereson por nia movado, kaj por la ideo mem de Esperanto.

Per ĉarmoplena, kaj talenta improvizado, nia franca samideano sinjoro advokato Sergeant klarigis al la urbestraro iom de la spertoj,kiujn li havis per Esperanto. Li rememorigis pri la heroaj tempoj de la unua internacia kongreso en Boulogne s/Maro,kiun li kunhelpis aranĝi,kaj dum kiu nia Majstro kaj la tiamaj Esperantistoj, havis por la unua fojo la okazon paroli en la nova lingvo kun samideanoj el aliaj landoj.

En la plej bona atmosfero oni forlasis la magistratan domon, kaj reiris al «Hôtel de la Poste», kie okazis la

GENERALA KUNVENO DE BELGA LIGO ESPERANTISTA.

Preskaŭ ĉiuj kongresanoj ĉeestas.

Ĉe la estrara tablo sidas, S-ro Cogen, vicprezidanto kun lia kolego S-ro Inĝ. L. Champy, S-ro Petiau, ĝen. sekretario, S-ro F. Mathieux, kasisto, S-ro F. Schoofs, direktoro de «Belga Esperantisto» kaj ĉefdelegito de U. E. A. por nia lando, kaj S-ro Inĝ. Nyssens, el Bruselo.

S-ro de Mailly, membro de la organiza komitato kaj prezidanto de la «Ligue des Intérêts matériels de La Panne», invitis ĉiujn ĉeestantojn trinki glason da vino, kiun li kun kelkaj afablaj vortoj prezentis.

S-ro COGEN tuj malfermis la kunsidon kaj eldiris jenan malferman paroladon:

Novan fojon, karaj Gesamideanoj, mi havas la plezuron stari antaŭ vi kiel Kongresa Prezidanto kaj deziri al vi ĉiuj, fremdlandaj kaj Belgaj Geamikoj, plej koran bonvenon en la beleta banurbeto La Panne. Via ĉeesto en tiu loko kuŝanta ĉe l'bordo de la sama marakvo, kiu banas ankaŭ Boulogne, tiun urbon faman en la historio de nia movado, ĝojigas mian koron kaj tiun de ĉiuj malnovaj amikoj de nia entrepreno, ĉar ne nur interpremiĝas hodiaŭ denove manoj interpremiĝintaj jam dum la glora unua Kongreso Universala, sed la «malnovuloj» el tiu historia epoko, trovas ĉi-tie ĉirkaŭ si aron da novgevenintoj, da junaj gebatalantoj, kiuj estas la espero de nia morgaŭa paca batalado, kaj ĉi-tiuj pruvas, ke nia luktado por la Zamenhof'a ideo kaj lingvo ne estis vana ke ni estis pravaj akceptinte la batalon, ke tiel ni naskis entuziasmon ĉe la juna generacio, ke nia malnova «familia rondo» multe pligrandiĝis, ke la entrepreno sekvis malrapide sed sendanĝere sian vojon al la fina venko, kiun ĝi nune aliras ĉiam pli vigle kaj firme kaj ke ni povas fidi je la estonteco. Dolĉan, agrablan senton pro plenumita tasko en la estinteco, pro bona espero en la estonteco naskas do via ĉiua ĉeesto en nia XVa belga kongreso, kaj ni, la malnovuloj, estas pro tio ege dankaj al vi ĉiuj, belgaj geamikoj, kaj ĉefe ankaŭ al vi, tre karaj fremdlandaj gesamideanoj! Ankoraŭ dankon kaj bonvenon al vi ĉiuj!

Kaj, dum ni estas parolantaj pri danksentoj, ni ne povas forgesi tiujn kiuj en La Panne senlace laboras, de semajnoj kaj de monatoj por pasigi al ni du agrablajn Pentekostajn tagojn en ĉi-tiu banurbeto. Nia danko aliru unue al Sinjoro urbestro pro lia aminda, bonvola akcepto oficiala, kiu donas al niaj propagandaj penadoj de tiu ĉi tago, karakteron de graveco kaj de seriozeco kiu ege favoros nian sukceson; Nia danko aliru ankaŭ al la Panne'aj amikoj kiuj de longe, mi tion scias, kontraŭbatalis multajn malfacilaĵojn por sukcesigi la hodiaŭan kongreson; mi nomis sinjoron Benoit, kiu meze en la vintraj malboneveteraj tagoj venis ofte de Oost-Duinkerke al La Panne por helpi starigi la novan grupon de ĉi-tie, kaj doni la Esperanton kurson al la novvarbitoj; sinjoron De Mailly, prezidanto de la Mara Stelo, Sinjoron Van Doren, sekretario, S-ron Tayart, S-on De Queker, F-inojn Bary kaj De Bruycker, S-on Cornette, S-on Pirsch kaj ĉiujn aliajn gemembrojn de «Mara Stelo», kiuj ŝparis neniun penon jam del' pasinta vintro por sukcesigi nian XVan. Al ĉiuj nian plej sinceran kaj profundan dankon! Se la Esperanta movado kiun ili en ĉi tiu mara regiono tiel kuraĝe starigis, povas daŭrigi kaj ricevi novan antaŭenpuŝon dank'al la hodiaŭa kongreso, jen tio estos ilia plej bela rekompenco!

Sed kelkaj el vi jam eble demandis al si mem, kial ree via Liga vic-prezidanto prezidas la kongreson! Kial ili ne vidas nian Ligan Prezidanton en la prezida loko! Ve, gekaruloj, nia bonega kaj fervorega amiko Witteryck, senkulpigis sin denove, ĉar lia

farto ne estas sufiĉe bona por veni festi inter ni kaj kun ni nian ĉiujaran belgan Esperantofestotagon! Mi tamen transdonas al vi lian plej bonan saluton kaj sukcesdeziron kaj mi proponas al vi, ke ni sendu al li telegrame la certigon de nia sindonemo kaj de nia amikeco.

Ni kutimas ankaŭ, Geamikoj, ĉiujare dediĉi pian momenton al tiuj el niaj kunuloj belgaj falintaj por ĉiam dum la lastaj dekdu monatoj. Estas ĉefe niaj Antverpenaj samideanoj inter kiuj falĉis la funebra falĉisto, forfaliginte sinjorojn Constant Vercruyssen; apanaŭ 16 jaran; Antoine Gohr - ter Bruggen, Moesly, leŭtenanton - kolonelon Guillaume Vermeulen kaj Denis Dielen. Al ĉiuj, kortuŝan penson nian kaj pacan ripozon eternan. Tamen en la komenciĝo de decembro nin ĉiujn trafis novaĵo funebra plej neatendita: nia bonega Verviers'a amiko Parotte, ekskursinta la 6an de tiu monato, frumatene en la Fagne, ne revenis vespere kaj estis trovita diversajn tagojn poste en la alta ebenaĵo en teniĝo pruvanta, ke li estis ekkaptita de dormado okazigita de la malvarmego kaj de la neĝo, kaj ke li ne plu reveikiĝis! Tiu tragika morto de nia bonkora amiko, de tiu tiel sindonema Esperantisto,estis terura bato por lia malfeliĉa 83 jara patrino, perdinta tiel sian unuanuran infanon, por niaj Verviers'aj Samideanoj kaj por ni ĉiuj kiuj konis lian bonkorecon, lian gajan karakteron, lian senliman komplezemon! Bedaŭrinda Amiko, kiu estus pensinta tion, revenante pasintan jaron el la brila Verviers'a kongreso, kie ni vidis vin tiel vivoplena, tiel bonhumora, tiel bonfarta? Pacon nun al vi kaj... ĝis revido!! — Niaj Verviers'aj geamikoj havis la pian ideon formi specialan komitaton kun la estraroj de diversaj societoj, kies ano estis nia Samideano, kun la celo starigi monumenton al la bedaŭrata formortinto en la loko mem de la Fagne, kie lia korpo estas retrovita. Espereble multaj el niaj belgaj kolegoj pagis sian oboron al tiu komitato!

Mi konsideras ankaŭ kiel devon ailasi momentan penson al komandanto Charles Lemaire, mortinta en Bruselo la 20an de Januara lasta; ne pro lia esperantisteco, ĉar ni scias ke li forlasis unue nian lingvon, poste, la tutan internaci-lingvan movadon, sed ĉar sen li, multaj el ni, Belgoj, kaj via servanto la unua, eble neniam estus farigintaj Esperantistoj! Ni scias, efektive, ke komandanto Lemaire publikigis dum la vintro 1897-1898, gravan artikolaron pri la demando de la L. I. en la tiama grava brusela gazeto «Le Petit Bleu», artikolaron poste kunigitan en broŝuro titolita: «L'Espéranto, solution triomphante du problème de la langue universelle»... Estas tiuj artikoloj, kiuj altiris al la demando pri la L. I. la unuajn Esperantistojn en Belgujo al kies senlaca batalado ni ŝuldas la hodiaŭan kontentigan staton de nia afero en nia lando. Tial komandanto Lemaire meritas daŭran loketon en nia dankanta koro kaj en nia memoro!

Sed, karaj geamikoj, vi certe ekpensos ke vi estas en mortintejo kaj ke mi elparolas la funebran paroladon!! Nenio estas tamen pli malĝusta, ĉar, ni rigardu, ĉu malantaŭ ni, aŭ en la malan direkton, ĉie ni vidas la pravigon de miaj pasintjaraj paroloj! Ĉu vi memoras? Tiam mi diris ke la brila Verviers'a Kongreso estis tiu de la ĝoja espero kaj la novaj faktoj post ĝi okazintaj ja sufiĉe pravigis mian antaŭdiron!

En Belgujo ni povis konstati kreskantan intereson de la gazetaro por nia afero; granda vigleco ekzistis en niaj lokaj grupoj kaj ni citu pli speciale la belan Ekspozicion de Esperantaĵoj organizitan de l' St-Nikolaa grupo «Al Triumfo!» kaj la varbon de la 100a membro en la grupo Bruĝo. Gratulojn al niaj tieaj amikoj kaj oni imitu ilin aliloke! Novaj grupoj stariĝis nome la «Mara Stelo» en La Panne al kiu ni ŝuldas nian hodiaŭan kongreson kaj kiu enigis la Esperantan semon en teron ankoraŭ tute neprovizitan je ĝi! Kaj en Bruselo. Malgraŭ la bonaj tieaj geesperantistoj. Bruselo estis ĉiam malbona, sendanka tero por nia semo! Ne eble estis ĝis nun konservi, elvolvigi tie kiun ajn lokan movadon! Nun tamen la movado ŝajnas esti en manoj fortikaj, spertoplenaj kaj neforlasemaj: la nova Brusela Grupo akceptu nian bondeziron pri laboremeco kaj daŭra sukceso!

Alia ĝojoplena fakto estas la mirakla akurateco de la apero de nia nacia organo Belga Esperantisto! Tiun lertaĵon sukcesis realigi nia amiko Schoofs, kiu meritas nian senkondiĉan aprobon kaj aplaŭdon! Kaj ankaŭ nian dankon! Ĉiuj belgaj grupoj kaj izolaj amikoj faru nun sian devon pri ĝi! Cetere la enhavo de la revuo estas tre interesa kaj plej novstila: ne nur prozaĵojn kaj versojn, kaj plejlastajn novaĵojn ĝi enhavas, sed ĝi estas belete ilustrita kaj en ĉiu numero estas trovebla cerbekzerciga krucvorta problemo!!

Sed ankoraŭ pli interesa estas la laŭleĝa starigo en Antverpeno de la koopera societo «Belga Esperanto - Instituto» por la eldono de Esperantaj verkoj. La starigo de tiu societo povas influi en maniero neantaŭdireble favora sur la disvolviĝo de nia idealo en nia lando. Multajn gratulojn meritas la iniciatintoj kaj ni esperu, ke multaj Esperantistoj fariĝos akciuloj en ĝi!

Kaj internacie? La bela kongreso universala de Genève kun sia internacia universitato certe multe efikis en la mondo! La publikigado de Esperantaj libroj estis vere intensa dum la lastaj monatoj; la disaŭdigoj radiofoniaj Esperantaj multobligis atentigante milojn kaj milojn da radiistoj pri nia lingvo; aro da kursoj per radio doniĝis kun grandega sukceso; la eldono de la interesega «Internacia Radio Revuo» estas grava fakto kaj ankaŭ en la aerveturan kampon nia lingvo sukcesis enpenetri kaj dum la 2a internacia kongreso por aera veturado okazinta en Bruselo pasintan jaron, estis starigita Internacia komisiono por uzado de Esperanto en la aerveturaj aferoj; ĝi estas cetere en bonaj manoj: kolonelo Paul Renard estas ĝia prezidanto kaj S-ro Rollet de

l'Isle ĝia sekretario. Ni citu ankaŭ la duoblan deziron esprimitan dum Oktobro lasta de la 1a Internacia kongreso de la teknika gazetaro, en Parizo. Plie nia lingvo penetris ĉiam pli en la lernejojn diversgradajn en la tuta mondo, sekvo de la antaŭjaraj konferencoj en Geneve kaj Venezio. Sed la fakto nediskuteble la plej grava el la lastaj 12 monatoj estas la oficiala leĝa akcepto de nia lingvo kiel «klara» lingvo en la telegrafaj kaj radiofoniaj rilatoj internaciaj,akcepto ŝuldata al la pasintjara Internacia konferenco de l'Telegrafa Unio universala, en Parizo, ĉar, kiel mi ĵus diris al sinjor' urbestro, tiu sukceso havos nekalkuleble gravajn rezultatojn por nia Lingvo; ni povos diri, ke de la tago de tiu akcepto ĝi serioze ekfintriumfis!

Kaj fine ni havis dum la Paskaj tagoj lastaj nian Esperantan Lokarnon kie niaj direktantoj institucioj certe faris bonegan koordonan laboron por nia denuna disvolviĝo tra la mondo! — Kaj ni, Belgoj fieru, ĉar du el niaj sampatrujanoj havis la honoron esti nomitaj respektive prezidanton kaj sekretarion de la konstanta Reprezentantaro, niaj amikoj Petiau kaj Schoofs, kiujn ni kore gratulas.

Jen mi supozas, almenaŭ la ĉefaj internaciaj progresoj de nia movado dum la lastaj monatoj, kaj ŝajnas al mi, ke ni ja rajtas esti kuraĝ- kaj esperoplenaj efektive kaj ke mi ne tro malĝuste nomis la Verviers'an kongreson tiu de la ĝoja espero!

Sed ne estas ĉio! Mi nur parolis pri la estintaj faktoj; sed en Belgujo mem nin atendas tri gravegaj okazontaĵoj, kaj dependas nur de ni mem ilin brile sukcesigi:

1a En Aŭgusto proksima okazos en Spa la 2a internacia katolika kongreso de Esperanto, kiu laŭ mi jam aŭdis, estos manifestacio Esperanta ekstreme grava, kiu povos multe progresigi nian movadon ĉe la katolikoj de la tuta mondo. Ni deziras de grandan sukceson al niaj Spaaj Samideanoj!

2e Dum la monato Aŭgusto 1927a okazos en Bruselo la XIIIa Internacia Kongreso de Stenografio. Tuj la Internacia Asocio de la Esperantistoj - Stenografiistoj kies Prezidanto estas nia bonega samideano S-ro P. Flageul kaj kies unu el la vic-prezidantoj estas via servanto ,ekklopodis por starigi en tiu kongreso Esperantan Sekcion. La kreado de tiu lasta, kvankam decidota nur en Aŭgusto proksima de la organiza komisiono kunvenonta en Luksemburgo, estas de nun tute certa, ĉar ĝia prezidanto, S-ro J. Vuylsteke kaj ĝia sekretario S-ro A. J. De Baerdemacker, niaj sampatrujanoj, estas, dank'al la klopodoj de l'Internacia Asocio supredirita, tute gajnitaj al la starigo de tiu sekcio! Sed ankoraŭ pli interesa kaj grava estas la okazo dum tiu kongreso de ekspozicio de stenografiaĵoj tutmondaj kaj tuttempaj, kaj vi jam komprenis, ke ni zorgos por tie samtempe prezenti Esperanton per ĉiuj dokumentoj eblaj! Vi ankaŭ komprenas, karaj Amikoj, kiel gravan propagandon por nia movado ni povos fari dum tiu kongreso, ne nur en la kampo de la gestenografiistoj sed ankaŭ ĉe ĉiuj vizitontoj de tiu ekspozicio. Via servanto estas komisiita por kolekti ĉiujn dokumentojn Stenografiajn kaj Esperantajn por tiu ekspozicio kaj ... vi konas lian adreson, ĉu ne ? Al la ceestantaj gestenografiistoj mi faras alvokon por ke ili sin enskribigu kiel membroj de la Internacia Asocio de la Esperantistoj - Stenografiistoj. — (Vidu la ĉi tie pendantan afiŝon).

3e Dum la somero de 1928 okazos en Antverpeno la 20a Universala Kongreso de Esperanto al kies preparado kaj sukcesigo ĉiuj Belgaj gekolegoj havas la devon sin interesi! Pri tio mi vere ne bezonas insisti, ĉu ne?

Sed kion pruvas ĉio tio? Ke ankaŭ la estonteco montriĝas kiel eble plej sukcesplena por nia entrepreno! Vere, nuntempe por sukcesigi Esperanton, sufiĉas preskaŭ nur ke ni «Volu»! Nu, karaj geamikoj, ni formu en ni mem la firman promeson «voli», kaj pli — malpli frue la estonteco estos nia! Kuraĝplenaj ni do estu, ĉar kiel mi tion jam diris, neniam la demando pri la L. I. estis pli ĝoje defendota ol nuntempe!

Kiamaniere ni do karakterizu la hodiaŭan kongreson? Ho certe, ĝi ankaŭ estas kongreso de ĝoja espero, sed, pli speciale ni povus konsideri ke ĉi-tie, en tiu beleta La Panne'a marurbeto, ni venas ĝui tempan ripozeton por reakiri niajn plenajn fortojn kaj por de tie ree kuregi al novaj venkoj por nia lingvo en la tri jus cititaj arenoj belgaj kiuj etendiĝas antaŭ ni nunjare en Spa, proksimjare en Bruselo, post du jaroj en Antverpeno!

Ni do nomos la La Panne'an Kongreson la kongreso de la «nunmomenta sed tamen agema ripozo», jes «agema ripozo», ĉar ni havos tro belan okazon por fari inter la multnombraj ĉiunaciaj turistoj, precipe dum la vespera festo-balo facilan propagandon tute ne lacigan: sufiĉos ke ni aŭdigu nian lingvan, ke ni donu kelkajn klarigojn kaj disdonu kelkajn propagandilojn je kiuj ni ĉiuj devas esti provizitaj!

Estas kun granda ĝojo en la koro ke mi deklaras malfermita nian XVan!

Geamikoj,

Ankoraŭ unu minuteton da atento! Oni diras ke ĉiu homo, flanke de sia profesio au ĉefa okupaĵo bezonas havi ian flankan... manion! Ĉu efektive ni ne vidas multajn honestajn laboristojn partoprenantajn dimanĉe al kolombaj konkursoj? Ĉu aliaj ne ŝatas kartludadon, kaj ĉu urbdomaj oficistoj ne uzas eĉ iafoje la administracian paperon por surskribi ĝin per literaturaĵoj?

Mi, mi ŝatas propagandi novajn ideojn kaj eltrovaĵojn, kaj, ĉar vi estas Esperantistoj kiel mi, kaj esperebIe do ankaŭ ŝatas konatiĝi kun novaj ideoj, mi invitas vin ĵeti baldaŭ rigardeton sur tiu bela granda afiŝo sur kiu estas klarigita la «Aŭtonoma Muziknotado» kaj ĝia organizaĵo!

Kaj nun mi transdonas la parolvicon al nia liga sekretario por la legado de la ĝenerala raporto.

Longdaŭraj aplaŭdoj ofte interrompis la prezidantan paroladon precipe post liaj vortoj pri la admirinda laborado de S-ro P. Benoit, kaj de niaj amikoj de la nova grupo «Mara stelo», pri S-ro Witteryck, pri la klopodoj farataj de niaj Bruselaj gesamideanoj kaj pri la bona kaj nova aranĝo de nia revuo.

S-ro H. PETIAU, ĝenerala sekretario, legas raporton pri la agado dum la pasinta Liga jaro:

Estimataj Gesamideanoj!

Mi tutkore aliĝas al la parolo de nia Prezidanto pri niaj mortintoj kaj precipe pri nia bona amiko Parotte, kies karmemoro restos ĉiam en nia koro.

Antaŭ ol raporti al vi pri nia nacia agado mi faras al mi agrablan devon rememorigi al vi la neforgeseblan Verviers'an kongreson kaj denove danki ĉiujn organizintojn kaj gratuli ilin pro la sukceso de nia lasta jarfesto kaj pro ĝia perfekta organizado. S-ro Cogen, la prezidinto, nomis ĝin la «Kongreso de la gaja espero», nu oni povus ankaŭ nomi ĝin la «kongreso de la Oficialuloj». Efektive, niaj Verviers'aj amikoj, per longdaŭra kaj sistema propagando, atentigis pri nia afero la oficialajn rondojn de sia regiono kaj ni havis la agrablan surprizon konstati kun kiu granda simpatio la aŭtorituloj akceptis nin kaj sekvis niajn laborojn. Ili donis al ni la plej altvalorajn kuraĝigojn ĉeestante niajn diversajn kunvenojn kaj promesante al ni efikan helpon. Ni ne povas esti sufiĉe dankaj al niaj Verviers'aj pioniroj pro tiu bela rezultato! Je l'nomo de la belga Esperantistaro mi esprimas ree al ili niajn plej sincerajn dankojn!

Karaj Geamikoj! Estas kun granda plezuro, ke mi raportos hodiaŭ al vi pri nia jus pasinta jaragado. Efektive, la laboro farita estas plej kontentiga. La grupa agado estis speciale fruktodona. En Antverpeno «Verda Stelo» estis, kiel kutime, la subtenanto de nia Ligo per la granda nombro de membro-abonantoj kiujn ĝi havigas. Mi faras al mi speciale agrablan devon danki la gvidantojn de tiu modela grupo, kiu montras la praktikan vojon por vivigi kaj prosperigi nian movadon. Estas dezirinde, ke ĉiuj grupoj sekvu tiun vojon, kiu donas plej efikajn rezultatojn.

Antaŭ kelkaj monatoj fondiĝis en Antverpeno nova neŭtrala grupo «La Rekta Vojo». Pro regulara demando tiu grupo devis prokrasti sian aliĝon al la Ligo. Mi deziras al la nova grupo plej longan kaj sucesplenan vivadon!

En Brugo ni faris gravan perdon pro la eksiĝo de la tiea grupa Prezidantino F-ino Thooris, kiu pro familiaj motivoj devis rezigni la direktadon de la grupo, kiun ŝi majstre estris de post la milito. Kiu ne memoras la belan Bruĝan kongreson, kiun ŝi tiel bone kaj lukse organizis? F-ino Thooris estas unu el niaj plej malnovaj pioniroj, kiu tre bone konas nian movadon kaj ĝiajn bezonojn kaj kiu ĉiam sincere kaj ageme laboris por ĝia prosperado. Ne estas sen bedaŭro, ke ni eksciis pri ŝia eksiĝo; mi estos certe la interpretanto de vi ĉiuj por esprimi al ŝi nian profundan dankon pro ĉio, kiun ŝi faris por nia movado. Sed, se F-ino Thooris devis rezigni la prezidantecon de sia grupo, ŝi antaŭe zorgis por bona anstataŭanto, al kiu ŝi estis montrinta la bonan vojon kaj ŝi povas fieri pro la bona rezultato de sia laboro. La Bruĝa grupa rajtas plej meritítajn laŭdojn pro sia prospera agado. Ĝi malfermis kurson por pli ol 100 gelernantoj kaj tiu kurso finiĝis kun 60 fervoruloj. Pasintan dimanĉon la grupo festis la enskribon de sia centa membro! Tiun bonan rezultaton ni ŝuldas precipe al la nova prezidanto S-ro Dervaux, bonega propagandisto, kiu semas la entuziasmon ĉirkaŭ si kaj sukcesis enigi al siaj kunlaborantoj la «sanktan fajron» per kiu oni levas la montojn! Plej korajn dankojn al niaj Bruĝaj amikoj.

El Bruselo ni havas plej kontentigajn novaĵojn. Aro da bonegaj Samideanoj revivigis la movadon kaj ĵus starigis novan grupon: «Brusela Grupo Esperantista» kaj ni povas antaŭvidi en la ĉefurbo plej viglan agadon.

En Gento la afero ankaŭ bone prosperas dank'al pluraj propagandaj festoj kaj paroladoj plene sukcesintaj. Nova kurso jus malfermita donis plej kontentigan rezultaton.

Niaj amikoj el Mehleno, Sankta Nikolao kaj Verviers ankaŭ ne dormis kaj siaflanke akiris bonajn rezultatojn.

La oficialaj kursoj organizitaj en Antverpeno, Ledeberg kaj Verviers funkcias kun pli kaj pli da sukceso kaj estas tre dezirinde, ke en la aliaj urboj oni klopodu por organizi oficialajn kursojn apud tiuj de la grupoj.

Je sia flanko, la Ligestraro ageme sin okupis pri la organizo de la ĝenerala propagando. La «Gazetara Servo», sub la direktado de S-ro Schoofs, tre bone funkciadas kaj la jurnaloj, kiuj ne represas la komunikajojn al ili senditajn fariĝas pli kaj pli malmultnombraj. Ni klopodos ĉiam plibonigi tiun servon, la plej bonan el ĉiuj.

Sed estas fakto pri kiu mi ĝojas paroli al vi hodiaŭ: estas pri nia revuo B. E. De post la milito ni sufiĉe baraktis en ĉiuspecaj malfacilaĵoj aperigi ĝin regule ĉiumonate por ke nun ni povu fieri pri ĝia akurateco kaj ĝia pli kaj pli interesa enhavo.

Je via nomo, kaj speciale je l'nomo de la Ligestraro, mi sincere dankas kaj gratulas S-ron Schoofs, la ageman Direktoron, pro lia fina venko! Mi ne volas jeti al li florojn, tamen, mi ne povas preterlasi atentigi vin pri la granda laboro, kiun postulas regula eldono de revuo. Kiam la leterportisto alportas al vi B. E. ĉu vi jam pripensis la sumon de la laboro, kiun ĝia eldono postulis de ĝia Direktoro? Ĉu vi jam demandis al vi, kiu zorgis pri ĝia enhavo, pri la kunmetado de la artikoloj, pri la korektado de la presprovajoj, pri la multaj vizitoj al la presisto kaj fine pri la dissendo, kiu postulas ankaŭ multe da tempo kaj laboro por skribi la adresojn? Nu, kiam vi ricevos la proksiman numeron, pripensu pri ĉiuj tiuj tempopostuloj kaj tiam vi certe ne plu tiel facile kritikos ĝian eblan prokraston; tiam vi certe havos pli da simpatio por ĝi kaj vi instigos ĉiujn viajn grupanojn ĝin aboni. Oni tiel ofte diris al ni: «Kiam la ĵurnalo aperos regule ni abonos ĝin»; Nu, ni atendas kun fido; ni faris ĉion eblan por kontentigi vin, nun ni esperas, ke vi plenumos vian promeson. Ne forgesu, ke B. E. estas via ĵurnalo; tial estas via devo ĝin subteni kaj vivigi. Tiuokaze mi memorigas al la grupestroj ilian promeson abonigi ĉiujn siajn membrojn kaj mi tutkore dankas kaj gratulas la grupon: «Verda Stelo», el Antverpeno, «Genta Grupo», «Mehlena Grupo», «Al Triumfo» el Sankta Nikolao, kiuj aranĝis sian kotizon tiamaniere, ke ĝi entenas la abonon al B. E. Tiuj grupoj spertis, ke per ĵurnaloj ili pli interesigas siajn membrojn al nia movado kaj pli facile konservas lin. Estas do profito por ĉiuj, ĉar ne forgesu, ke B. E. estre tre bona monhavigilo por la Ligo; ju pli la nombro da abonantoj estos granda des pli bona estas nia propaganda povo. Ni do esperas, ke oni ne plu diskutos pri la abonigo kaj ke oni bonvoleme submetiĝos je la decido de la Liga Komitato. Cetere, ne estas la ridinde malgrava sumo de 7.50 fr. jare kiu povas malhelpi la abonadon!

Mi havas ankoraŭ bonan novaĵon por sciigi al vi. Antaŭ kelkaj monatoj fondiĝis en Antverpeno, dank'al la iniciativo de kelkaj sindonemaj anoj de «Verda Stelo», koopera societo sub la nomo: «Belga Esperanto - Instituto» kiu celas ĉiumaniere propagandi nian lingvon. Laŭ la statutoj, kiuj aperis en «Moniteur Belge» kaj ilia traduko en la maja numero de B. E., parto de la eventuala profito estas difinita por B. L. E. Tiu instituto estas do kvazaŭ oficiala esperantista organismo, kiu, interkonsente kun la Ligo, eldonos ĉiuspecajn propagandilojn kaj Esperantajn librojn. Tiu koopera societo per kiu nia lando estas dotita kiel en Francujo kaj Nederlando, ricevis plej favoran akcepton ĉar ĝis nun pli ol 15.000 frankoj estas jam subskribitaj. La akcioj kostas nur cent frankojn pagotajn 20 o/o ĉe la enskribo kaj 10 o/o ĉiujare se necese. Tiuj kondiĉoj estas tre avantaĝaj kaj ni faras varman alvokon al ĉiuj Samideanoj por ke ili subskribu kelkajn akciojn de tiu societo kiu certe faros plej gravajn servojn al nia afero. Mi tutkore gratulas la iniciatintojn de «Belga Esperanto - Instituto» kaj deziras al ilia entrepreno plej grandan sukceson.

Vi do konstatos, ke ni povas esti kontentaj pri la laboro de la pasinta jaro kaj rigardi la estontecon kun fido. La Ligestaro studas diversajn rimedojn por ankoraŭ pli bone disvastigi nian movadon; inter ili estas unu kiu devas esti speciale bone pristudata: la organizo de korespondaj kursoj, kiuj estas tre grava propaganda rimedo. Estas evidente, ke la scienculoj, intelektuloj, kaj ĝenerale la personoj, kiuj havas gravan situacion, ne ŝatas sekvi publikajn kursojn; ni do devas doni al ili la eblecon konatiĝi kun Esperanto kaj la plej bona rimedo estas koresponda kurso, kondiĉe ke la metodo estu bona kaj taŭge aplikata. Ni do faras alvokon al interesatuloj por ke ili faru al ni proponojn pri metodo; ni zorge ekzamenos ilin kaj elektos la plej bonan, kiun ni presigos kaj metos je la dispono de niaj propagandistoj je favoraj kondiĉoj.

S-ro Ĉefinĝeniero Vandevelde, el Gento, ĵus malfermis korespondan kurson kiu promesas esti tre interesa; jam kelkaj kleruloj respondis al lia alvoko kaj la eksperimento estos serioze daŭrigata ĉar ĝi antaŭvidigas bonajn rezultatojn.

Jen do nova batalkampo, kiu valoras esti bone pristudata.

Nun restas al mi la agrabla tasko danki la organizintojn de la nuna kongreso. Antaŭ ĉio ni ne forgesu ĝian iniciatinton S-ron Benoit, nian bonegan propagandiston, kiu interesigis al nia afero la ĉi tiean gravan societon: «Ligue des Intérêts Matériels de La Panne» kiu, dank'al li, invitis nian Ligon kunveni hodiaŭ en La Panne. Sed, ne sufiĉis al S-ro Benoit ke oni decidu, ke la kongreso okazos: li volis, ke estu tie ĉi Esperantistoj por ĝin organizi kaj akcepti la belgan Samideanaron. Li do decidis malfermi kurson en La Panne. Interkonsente kun la «Ligue des Intérêts Matériels» li organizis bonan propagandon kaj mi havis la plezuron kaj la agrablan surprizon fari la malferman paroladon por preskaŭ cent geaŭskultantoj. Tuj ĉirkaŭ 75 gelernantoj enskribis sin por la kurso. Sub la lerta gvidado de S-ro Benoit la kurso bone sukcesis kaj finiĝis kun aro da bonaj esperantistoj. Sed ne ankoraŭ sufiĉis al S-ro Benoit organizi kurson, li volis fondi grupon kaj li plene sukcesis. Ni havas nun en La Panne viglan grupon, kiu ne hezitis organizi la nunan feston.

Tiun belan rezultaton ni ŝuldas al la sindonemo de S-ro Benoit, kiu venis dufoje semajne el Oostduinkerke por gvidi la kurson kaj helpi la novan grupon kaj, kiam ĉio estis en ordo, li modeste lasis la aferon al aliaj. Je l'nomo de vi ĉiuj, mi tutkore dankas S-ron Benoit kiu estas vera modelo de esperantista propagandisto kaj li povas fieri pri la rezultato de sia entrepreno.

Sed, se S-ro Benoit tiel bone sukcesis estas certe ankaŭ dank'al la efika apogo de S-ro De Mailly, la agema Prezidanto de «Ligue des Intérêts Matériels de La Panne, kies iniciatemo kaj sindonemo estas bone konatoj. S-ro De Mailly tuj interesiĝis pri nia afero kaj li ne hezitis proponi al sia societo inviti nin al La Panne.

La Ligestraro akceptis kun granda plezuro tiun inviton ĉar ĝi estis certa ke la Kongreso en La Panne estos granda sukceso kaj ĝi ne eraris! Vi povis konstati, kiel bone niaj Panaj amikoj zorgis por la kongresaranĝoj.

Sed ili ne kontentiĝis organizi belan kongreson, ili ankaŭ eldonis tre belan kaj interesan gvidlibreton de La Panne! Denove S-ro Benoit tre efike helpis kolektante multe da mono por ebligi ĝian presadon; S-ro Demailly multe laboris por ĝia eldonado kaj S-ro Roussel faris senpage la karton por la koverto. Estas vere kuraĝige konstati tiom da memofero por nia idealo kaj mi tutkore dankas tiujn tri amikojn pro ilia bona laboro!

Fine mi dankas la kongresorganizantojn kaj ĉefe la ageman Sekretarion S-ro Van Doren, la animo de la tuta afero, kiu tiel lerte kaj akurate ĉion taŭge aranĝis kvankam li nur estas tre nova Samideano! Dank'al niaj Panaj amikoj ni povas hodiaŭ jeti la bonan semon en la alia ekstrema parto de nia lando. Pasintan jaron en Verviers — nun en La Panne!

Nu, karaj gesamideanoj, ĉu la faktoj pri kiuj mi ĵus raportis ne estas kuraĝigaj? Ĉu la estonteco ne montriĝas al ni tre favora?

Se la pasinta kongreso estis la «Kongreso de la gaja espero» ke la nuna estu la «Kongreso de la gaja realiĝo»!

Ĉiuj do gaje al la laboro en paco kaj konkordo!

Vivu niaj Panaj amikoj! Vivu Esperanto!

HENRI PETIAU.

* * *

Poste S-ro F. MATHIEUX, kasisto, faras raporton pri la financa stato de nia Ligo:

Karaj geliganoj,

La jaro 1925a ne lasis multe da mono en la Liga kaso: nur 300 fr.

Tamen niaj enspezoj estis pli gravaj ol dum 1924: 6.800 fr. anstataŭ 6.100 fr. Tiun progreson ni ŝuldas parte al la plimultnombriĝo de la abonantoj kaj parte al la pli bona organizo de nia anoncevarbado por «Belga Esperantisto».

Sed niaj elspezoj kreskis ankoraŭ pli rapide, ĉefe ĉar nia gazeto aperis pli ofte (10 kajeroj anstataŭ 6).

Pro tiu fakto, ni elspezis ĉirkaŭ 6.400 fr. anstataŭ 4900, sed tiuj elspezoj certe ne devas esti bedaŭrataj, ĉar ju pli nia gazeto fariĝos enhavriĉa des pli facile ni varbos abonantojn.

Je tiu vidpunkto mi konstatas, ke kelkaj grupoj ne konformas sin al la regularo de la Ligo, kiu decidis ke ĉiu ligano (krom gefamilianoj loĝantaj en sama domo) devas esti abonanto al B. E.

Oni tamen ne povas serioze pretendi ke tiu abonigo, kiu estas ebla en preskaŭ ĉiuj grupoj, estas neebla en du aŭ tri el il. Tio nur dependas de la agmaniero de la grupgvidantoj. Kiam nia gazeto aperis nur malofte kaj neregule, ekzistis kialoj, sed ili nun estas tute malaperintaj.

Mi esperas, ke ĉiu komprenos sian devon, kaj ke tiam ni povos aperigi 12 kajerojn jare sen perdi nian budĝetan ekvilibron.

Finante ĉi tiun raporton, mi turnas min kun speciala danko al la «Genta Grupo Esperantista», kiu en 1925 memvole donacis Fr. 500.— al nia Liga kaso.

* * *

S-ro F. SCHOOFS, diras, ke li estas feliĉa, ke li povas transdoni parton de la laŭdo al li direktita koncerne la eldonadon de «Belga Esperantisto», al liaj konstantaj redaktaj kunlaborantoj de la revuo, kies nomojn li ne volas citi ĉar ĉiuj legantoj ilin konas; li tamen deziras esprimi specialan dankon al S-ro Jaumotte, redaktoro, kiu helpas en la ĝenerala aranĝo de la gazeto, al S-ro H. Vermuyten, kiu ĉiam estas je lia dispono por korektada laboro, al S-ro G. Vermandere, kiu prizorgas la bele presitajn adresilojn, kaj al F-ino Jeanne Van Bockel, kiu tiel sindone prizorgas la dissendadon. — La ĉeestantaro vigle aplaŭdas la nomojn de tiuj meritplenaj samideanoj.

Poste, S-ro SCHOOFS, kiel ĉefdelegito de U. E. A. en Belgujo, mallonge raportas pri la celo kaj pri la praktika signifo de la nova aranĝo, de U. E. A.-administrado en nia lando, laŭ teritoria metodo. Mallonge li

konstatas la progresadon de nia internacia Asocio en nia lando, precipe dum la jaro 1925, dum kiu estis inaŭgurata la nova metodo. Plej elokventa estas jena statistiko pri la nombro de membroj kaj de delegitoj:

	1920	1921	1922	1923	1924	1925
Membroj:	72	67	74	77	83	160
Delegitoj (Lokoj):	13	20	25	28	23	31

La nombro de la membroj en 1925, konsistanta el 28 membroj, 127 membroj-abonantoj, 4 membroj subtenantoj kaj 1 dumviva membro, entute 160, donas al Belgujo la 16an lokon inter 29 Eŭropaj landoj. Kvankam tiu vico estas jam honoriga, estas konstatinde, ke landoj kun plimalpli samnombra loĝantaro havas proporcie, en 1925, multe pli grandan membraron, ekzemple Nederlando: 323 kaj Svislando 261. — Inter la urboj kun grava membraro estas citinda Antverpeno, kiu, kun 67 membroj okupas la 10an lokon inter ĉiuj urboj.

Por la jaro 1926, la esperoj estas kontentigaj, ĉar malgraŭ forfalo de nur 14 membroj, la nombro de la ĝis nun pagintaj membroj atingas jam 180. Malgraŭ tio la Belga Esperantistaro povus liveri almenaŭ duoblan nombron de membroj al U. E. A. — La ĉefdelegito faras varman alvokon, por ke tiuj kiuj ne jam aliĝis al U. E. A. tion tuj faru, tiel plenumante «sian tutan devon», kiel tiel trafe diris F-ino Thooris dum nia Bruĝa Kongreso en 1924.

S-ro PETIAU, komitatano de U. E. A., varme subtenas la alvokon de la antaŭa parolanto.

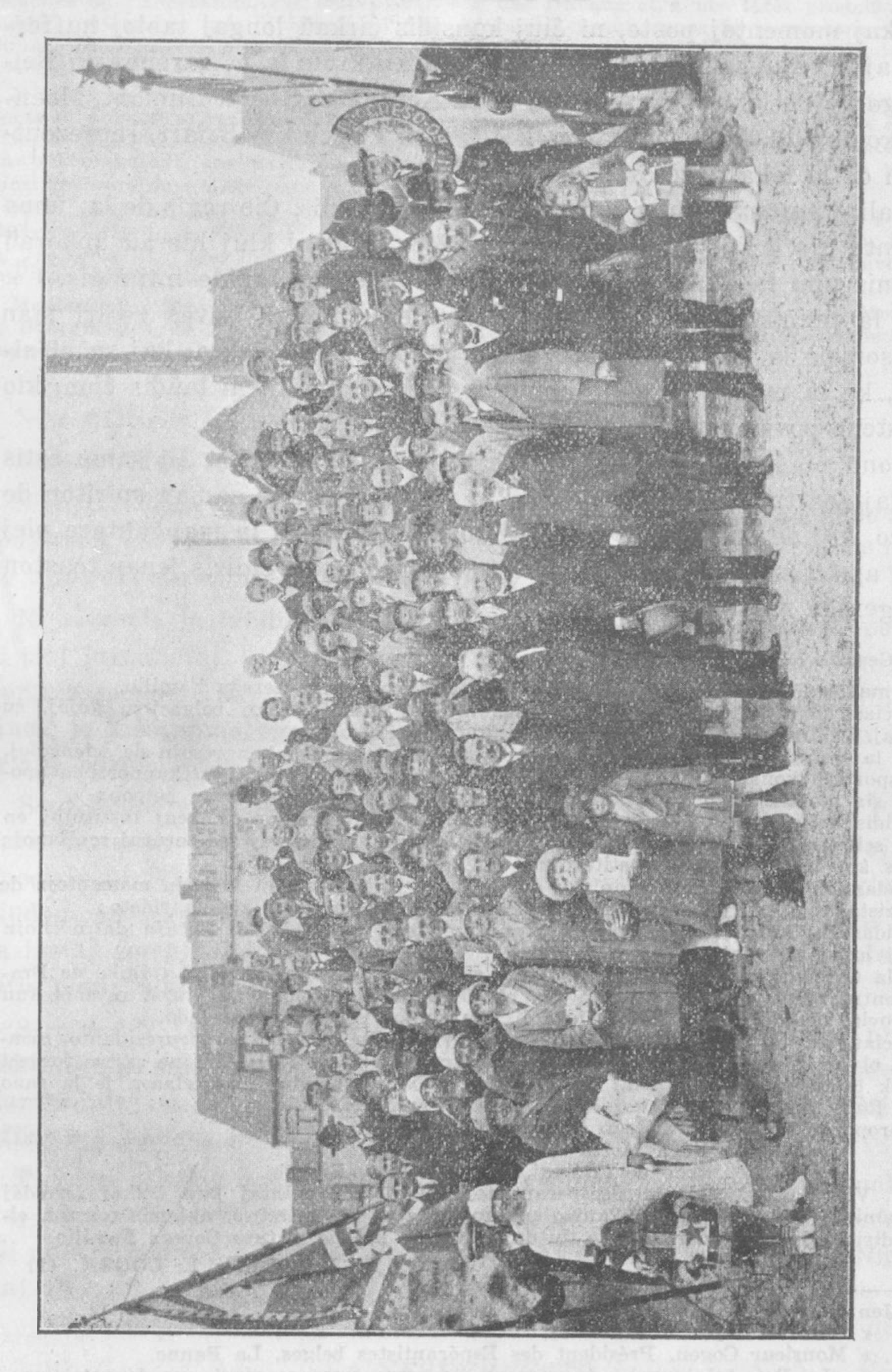
Poste la prezidanto donis la parolvicon al S-ro P. NYSSENS, inĝeniero, Direktoro de la Instituto de homa kulturo en Bruselo. Tiu nova samideano,kiu meminstrue lernis Esperanton de antaŭ ses monatoj, regalis la ĉeestantaron per bela parolado pri «Entuziasmo». Ni ne komentos tiun paroladon; ĝi plene meritas ke ni laŭtekste konigu ĝin ankaŭ al la neĉeestintaj legantoj. Tial ni ĝin publikigos en nia proksima numero. Ni nur akcentu ĉi tie pri la bela formo de tiu parolado kaj pri la bela elparolmaniero de nia nova amiko, kiun ni pro tio sincere gratulas kaj dankas. Estis vera ĝuado por ĉiuj aŭskultintoj, kiuj ne preterlasis «entuziasme» aklami la parolinton.

S-ro PETIAU legas telegramon kaj leterajn salutojn ricevitajn de multnombraj personoj kaj organizaĵoj, interalie de: S-ro Prezidanto Witteryck, Centra Komitato de la Esperanto-movado, Genève, Sudslava Esperantista Ligo, Germana Esperanto-Asocio, Meĥlena Grupo Esperantista, S-ino Maria Elworthy-Posenaer, F-ino Thooris, S-ro Baesens, prez. de Meĥlena grupo Esp., k. t. p.

Monkolekto je la profito de la Liga kaso ĝuis bonan akcepton ĉe la ĉeestantaj membroj, kiuj, post kelkaj dankaj paroloj de la prezidanto, forlasis la salonon kun la krio: «Vivu Esperanto! Vivu Zamenhof!»

LA FOTOGRAFADO.

Antaŭ ol komenci alian kunsidon — manĝkunsidon —, la gekongresanoj ankoraŭ faris promenadon tra la beleta urbeto, kiu je nia honoro ricevis specialan ornamon. Ĉe preskaŭ ĉiu domo, ja flirtis gaje belgaj, esperantaj kaj francaj flagoj.

15a Belga Kongreso en La Panne; — Grupo de Kongresanoj.

Tra la ĉefaj stratoj, la sekvantaro iris ĝis apud la marbordo, kie okazis la fotografado de la tuta grupo.

Pri tiu okazintaĵo, ni ne pli detale parolos. La represo kiun ni faras ĉi kune, montras la gajan humoron de la grupo, kiu nur estis iomete neŭtraligita de malsaneto, kiun unue la viroj, sed iom post iom ankaŭ la virinoj eksentis en sia stomako.

LA FESTENO.

Kelkaj momentoj poste, ni ĉiuj kunsidis ĉirkaŭ longaj tabloj hufferoformaj. Ĉirkaŭ la honora tablo ni rimarkis,krom la estraranoj de Belga Ligo kaj la lokaj organizantoj de la Kongreso, S-rojn Dumont, Moenclay, komunumajn konsilantojn, koj S-rojn Pirsch kaj Briart, reprezentantojn de la loka gazetaro.

La aliaj kunmanĝantoj iomete dise ĉetable sidis. Ĉie regis de la unua momento ĝis la lasta, la plej kora gajeco. Multaj kiuj hieraŭ ankoraŭ ne konis unu la alian, nun jam kune babilas kaj rapide intimiĝis.

Pri la tehnika parto de la festeno mem, ni nun povas rediri nian impreson de la unua momento. La aranĝo estis perfekta, kaj se ni aldonas, ke la mangaĵoj estis abundaj kaj bongustaj, ni laŭdis ĉion, kio en festeno povas esti laŭdinda.

Aldonu ni, ke la toasta flanko estis same prizorgita. Ili same estis abundaj sed tamen ne tro longaj kaj ili klarigis ĉiuj saman spiriton de frateco, kaj de amikeco. S-ro Van Doren, deziris al la manĝantaro plej bonan apetiton, kaj agrablan kuneston. S-ro Cogen, eldiris jenan toaston al la gereĝa familio:

Karaj Geamikoj.

Laŭ malnova kutimo, mi intencas trinki je la sano de nia Gereĝa Familio.

Ni scias kiom la Gereĝoj sin interesas al ĉiuj manifestacioj belgaj ĉu ĝojaj, ĉu malĝojaj, ĉu intelektaj, ĉu moralaj, ĉu materiaj!

Dum la lastaj monatoj nur, ni vidis ja nian Reĝon prezidi kongresojn de scienculoj, ĉeesti sportajn konkursojn, viziti niajn subakvigitajn regionojn kaj ĉu kunporti la apogon de sia morala forto disdiri vortojn kuraĝdonajn, disdoni materian helpon:

Ni vidis ankaŭ nian bonkoran reĝinon instigi la kreadon de sciencaj institutoj en kiuj la scienculoj serĉos la definitivan kuracilon kontraŭ misteraj sed teruraj malsanoj; ni vidis ŝin inaŭguri tiujn institutojn;

Ni vidas ŝin viziti malfeliĉulojn kaj gecent jarulojn kaj feliĉigi kelkajn momentojn de ilia ekzistado per siaj dolĉaj, kortuŝaj vortoj kaj per sia bela, anĝela rideto;

Ni vidas ŝin kunglori la memoron al niaj artistoj kaj festi la centajn datrevenojn de niaj artaj lernejoj.

Kaj la Gereĝidoj ankaŭ kuraĝe preparas sin al siaj estontaj devoj. La Duko de Brabanto entreprenis grandan vojaĝon tra nia Kongolanda Kolonio el kiu li revenis kun riĉa provizo da ideoj kaj spertoj kiujn li jam konigis en grava parolado.

Vi scias, geamikoj, ke niaj Gereĝoj kaj Princo Leopold nia honorprezidanto, montris pli ol unu fojon sian intereson al la demando pri la L. I. Tial ni ne rajtas forgesi ilin nek la tutan Familion, kaj mi proponas al vi malplenigi nian glason je la sano de nia Reĝo, de nia Reĝino kaj de la Gereĝa Familio!

Mi proponas sendi al nia Reĝo la jenan telegramon:

Al lia Reĝa Moŝto Albert,
Reĝo de l'Belgoj, en lia Palaco, Bruselo.

Via Reĝa Moŝto, la Geesperantistoj belgaj kunvenintaj kun kelkaj fremdaj amikoj kongrese en La Panne, urbeto dolĉa al via membro, aklamis toaston eldiritan je via honoro kaj je tiu de la Reĝino kaj de la tuta Gereĝa Familio.

La Prezidanto: L. COGEN. (1)

---

(1) Jen la respondo de la Reĝo:
« Etat. — Réponse No du 23.
» Monsieur Cogen, Président des Espérantistes belges, La Panne.
» Le Roi, très touché du contenu de votre message ainsi que de votre gracieuse pensée pour la reine et pour la famille royale, me charge de vous en remercier cordialement en son nom, ainsi que tous les Espérantistes, dont vous vous êtes fait l'interprète.
Chef Cabinet Roi. »

S-no COGEN daŭrigis tiel:

Permettez, Mesdames et Messieurs, d'ajouter un mot en français. Comme à Verviers et ailleurs, nous avons à La Panne la chance et l'honneur d'avoir parmi nous des représentants de l'Administration Communale. Ce matin, M. le Bourgmestre, ainsi que l'un de Messieurs les Echevins, nous ont fait le grand honneur de nous recevoir officiellement. A l'heure présente, MM. les Conseillers Dumont et Moeneclay nous font le grand plaisir de participer à notre banquet. Nous exprimons à tous nos remercîments les plus vifs pour l'intérêt qu'ils témoignent à la cause si humanitaire, si pacificatrice de l'Espéranto,, car leur présence à nos travaux et à nos fêtes produit sur le public toujours et infailliblement, l'effet le plus heureux, nous le constatons chaque année. Dans leur sphère d'action, ils collaborent ainsi grandement à la rêalisaiton de notre idéal.

Il en va de même, Messieurs, du rôle de la presse vis à vis de notre entreprise. Prudente et retenue autrefois, quand elle connaissait moins bien la nature et le but de nos efforts, elle nous prodigue actuellement l'aide la plus chaleureuse et la plus précieuse par ses insertions, ses notes, ses articles sur la question de la L. I. A. qu'elle répand ainsi toujours davantage dans le grand public du monde entier.

Nous avons le plaisir et l'honneur, Mesdames et Messieurs, de voir assister à notre Congrès et à notre Banquet, trois de ses distingués représentants: MM. Pirsch, Briart et Jaumotte. En leur personne nous exprimons notre plus vive gratitude envers ce que l'on nomme parfois «le quatrième pouvoir de l'Etat».

Mesdames et Messieurs, je lève mon verre en l'honneur et à la santé de Monsieur le Bourgmestre, de Messieurs les Echevins et Conseillers Communaux, de Messieurs les représentants de la presse!

* * *

S-ro COGEN legis telegramon de S-ro Witteryck.

S-ro DUMONT, dankis je la nomo de la Urba Konsilantaro.

S-ro LA GRAVIERE toastis je l'honoro de la fremdaj gesamideanoj kiuj estis en La Panne, kaj S-ro TROTIN, el Lille, dankis je la nomo de tiuj gekongresanoj kaj speciale de la francaj Esperantistoj.

Ni reportis la laŭdvortojn de S-ro Cogen al la ĵurnalistaro speciale al tiuj ĵurnalistoj, kiuj ne estas esperantistoj, kaj kiuj tamen ion faris por nia movado, kaj invitis ĉiujn trinki je l'honoro de la ĉeestantoj virinoj, je kies nomo ege sprite respondis S-ino BRAMKAMP, kiu samtempe parolis nome de la nederlandaj gesamideanoj.

S-ro Schoofs aklamigis la nomon de S-ro Nyssens, kaj S-ro Petiau faris honoron pro la aranĝado de tiu kongreso al la organizantoj, kaj speciale al S-ro de Mailly, la ĉarma prezidanto, kaj al ties vigla kaj sindonema sekretario, S-ro Van Doren, kiuj ambaŭ senlace laboris dum la lastaj semajnoj, por bone aranĝi la tutan aferon kaj kiuj tiele meritis nian tutspecialan dankon.

S-ro VAN DOREN esprimas la kontentecon de liaj amikoj pro la fakto, ke ili sukcesis havigi kelkajn agrablajn horojn al la gesamideanoj kunvenintaj en La Panne. Li dankas siajn lokajn amikojn, kiuj tiel efike kaj sindone lin helpis dum la organiza periodo.

Post la oficiala parolada parto, kelkaj bonvolemuloj per monologoj kaj kantoj helpis krei ankoraŭ se eble pli intime gajan atmosferon. Ni citu la nomojn de F-inoj Boereboom kaj Dotselaere, de S-roj Namlet kaj Dotselaere.

LA VESPERFESTO.

Kiel kutime la kongreskomitato organizis je Dimanĉvespero, feston en salonego «Vieux Bruxelles».

La kongresanoj havis senpagan enirrajton, kaj la enloĝantoj de La Panne estis per belaj afiŝoj, gluitaj sur la muroj de la urbo, invitataj ĉeesti tiun dancfeston, kiu estus agrabligita per gajaj kaj muzikaj intermezoj.

Se unuflanke la gekongresanoj multnombre ĉeestis la feston, ni devas konfesi ke la loĝantaro de la marurbeto ankoraŭ pli multnombre partoprenis tiun parton de nia kongreso.

En malplena salono estas malfacile altiri fest-atmosferon. Multnombreco de la ĉeestantoj kontraŭe alportas kun varmeco kaj ŝvito, ankaŭ la gajhumoron, kaj kontentecon.

Ni aldonu tuj, ke la atmosfero iĝis despli facile agrable, ĉar la organizantoj zorgis unue pri ege bona jazz-band-orkestro, kiu dancigis esperantistojn kaj ne-esperantistojn, junulojn kaj maljunulojn en plej gajaj rondoj.

Alia afero kiu estis same bona prizorgita, kaj por tio zorgis plejgrandparte la estro de la Festorganiza-klubo, S-ro Cogen, — estis la koncerta parto, kiun oni ne okazigis je l'komenco aŭ je l'mezo de la balo, sed sub la formo de intermezoj ĉiukvaronhore.

S-ro Cogen zorgis por muziko, F-inoj Boereboom kaj gefraŭloj Dotselaere por belaj kantoj, kiujn ili per agrablega voĉo Esperantlingve aŭdigis violone akompanataj de S-ro Platteeuw, S-ro H. Vermuyten, per Esperantaj deklamaĵoj kaj spritaĵoj, kaj «last not least», S-ro Namlet, de la Bruselaj Teatroj, kiu bonvolis deklami kelkajn humoraĵojn en nacia lingvo, kaj tio estis ege bona ideo, se ni konsideras la grandan nombron de la ne-esperantistaj ĉeestantoj. Tiel ĉiuj havis la okazon aplaŭdi, kaj... oni multe aplaŭdis.

LA DUA TAGO.

Kion ni rakontos pri la dua tago? Kutime estas multe pli malfacile rakonti detalojn pri feliĉaj horoj, kiuj tro rapide forflugis, ol pri malgajaj, kiuj ŝajnis daŭri senfine.

La promenado, kiun ni faris de La Panne al Oost-Duinkerke, estas kalkulota, almenaŭ laŭ ni, se ni povas esprimi subjektivan impreson, inter tiuj feliĉaj horoj.

Imagu al vi unuhoran promenadon al Coxyde, tra dolĉa sabloebenaĵo, kun maldekstre la trankvilaj ondoj de l'maro, kiu alportis al ni iom da freŝa aero, dum — je la alia flanko — tro malofte videbla suno, je nia honoro, sendis sur teron, siajn plej ĝentilajn radiojn.

Ne ĉiuj marŝis samrapide, kaj iom post iom nia grupo similis al karavano iom dissemita kiel filmoj pri Sahara aŭ alia brula dezerto ilin montris al ni. Ni nur bedaŭras, ke neniu inter ni, je tiu vera momento, per fotografado eternigis por niaj nepoj, tiun heroan marŝadon tra la sablo.

Feliĉe lokiĝas inter La Panne kaj Oost-Duinkerke, malgranda oazo, konata sub la nomo de Coxyde kie soifantoj karavananoj estas ĉiam kore akceptataj.

Ni esperas ke en Coxyde ĉiuj fremduloj estas tiom ĝentile akceptataj kiom la Esperantistoj estis tiun tagon!

Je la limo de la urbeto, ni jam estis kore akceptataj de la administrantaro de Coxyde-Extension, al kiuj la estraranoj de nia Ligo estis prezentataj.

Tiuj sinjoroj kondukis nin al fonto mistera, kie ne akvo sed freŝa vino, kaj bonvenigaj paroloj atendis nin. S-ro de Mailly prezentis nin ĉiujn kune al la reprezentantoj de «Coxyde-Extension», kies delegito respondis per lerta paroladeto, en kiu li diris la simpation, kiun li havas por nia movado, kaj certigis la Esperantistojn, ke ili ĉiam ricevos en Coxyde same bonan akcepton, kiel ni jam ĝuis en La Panne.

S-ro Cogen dankis por tiuj ĉarmaj vortoj, kaj ree ni marŝis, tiun ĉi fojon tra la arbetriĉaj dunoj, al Oost-Duinkerke.

* * *

En Oost-Duinkerke: Ĉe Sinjoro BENOIT.

Povus ŝajni,ke la iom longa promenado laŭlonge de la maro estus laciginta la kongresanojn, kiam ili alvenis en la hotelo de sinjoro Benoît. Ni tamen konstatis, ke la Geesperantistoj ne timas la plenaeran promenadon. Efektive, sinjoro Benoît estis nur jus bonveniginta la gekongresanojn, kiam, atendante la pretigon de la tagmanĝo, la gejunuloj estis jam dancantaj en unu el la salonoj de la hotelo.

Promenado kaj dancado estas ege apetitdonaj, kaj, kiam oni anoncis la manĝadon, estis kun speciala manĝemo, ke oni sidiĝis, kaj ke oni bonvenigis la bonajn manĝaĵojn.

Kvankam ne estis festeno,kaj kvankam oni do ne oficiale povas paroli pri la horo de la toastoj, la komitatoj de la kongreso kaj de la Belga Ligo, ne volis preterlasi la okazon, diri kelkajn vortojn je l'honoro de tiu, kiu estis la vera iniciatinto de la tuta afero, de tiu, kiu zorgis por tio, ke en La Panne ni trovu, se ne multajn, tamen ege bonajn Esperantistojn, en tiu La Panne, kie antaŭ unu jaro, ne estis unu Esperantisto!

Tiu pioniro de nia movado estas, kiel ĉiuj scias, S-ro Benoît, kies gastoj ni estos.

Post kiam S-ro Benoît estis dankinta por la belaj floroj retorikaj kaj ankaŭ naturaj, kiujn al li prezentis ĉarma samideanino el La Panne, fraŭlino Victoor deklamis spritan poeziaĵon, kaj fine S-ro De Ketelaere aldonis kelkajn kortuŝajn vortojn por rememorigi la ĉeestantojn pri la blindulo S-ro Fedor Reynaert, kiu, dum la festeno kaj je aliaj okazoj prizorgis la muzikan parton.

Antaŭ ol forlasi la manĝsalonon, S-ro Van Doren ankoraŭ, nome de la grupo «La Mara Stelo» donacis al «Belga Esperantisto» sumon de cent

frankoj, kiel dankesprimo por la servoj, kiujn faris nia revuo al la kongreso. Pro tiu gesto kore dankis la direktoro de «B. E.».

... Kaj poste oni disiris. Iuj jam tuj devis reiri hejmen, aliaj restis ankoraŭ dum kelkaj horoj, kuŝantaj sur la sablo, apud la maro, sed por ili ankaŭ la momento de la foriro baldaŭ venis kaj ĉiuj kun malĝojo pri la forveturo pensis.

Por la plimulto efektive, tiu hejmenveturo signifis, post du tagoj trapasitaj meze de la granda impona naturo, la tujan reeniron en pulvoplenajn oficejojn kaj laborĉambrojn.

Ni tamen konsoliĝu, proksiman jaron okazos nova kongreso...

M. J.

(La nomaro de la kongresanoj aperos en venonta numero.)

18-a UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO KAJ INTERNACIA SOMERA UNIVERSITATO

EDINBURGO — 31 Juli ĝis 7 Aŭgusto 1926 — EDINBURGO

El «Bultenoj 5a kaj 6a», de 31 Majo kaj 30 Junio 1926.

ADRESO POR LETEROJ: Sekretarioj, 18-a Kongreso de Esperanto, Edinburgo, Skotlando.

ALIĜOJ: laŭ nacieco: Anglej 266, Skotoj 157, Germanoj 46, Francoj 10, Poloj 9, Nederlandanoj 15, Aŭstroj 7, Ĉeho-slovakoj 6, Kimroj 4, Italoj 3, Svisoj 2, Japanoj 5, Hispanoj 5, Usonanoj 6, Jugoslavo 1, Urugvajano 1, Irlandanoj 2, Finno 1, Braziliano 1, Ruso 1, Katalunoj 2, Dano 1, Hungaroj 3, Norvego 1, Novzelandanoj 2, Aŭstraliano 1. — Sumo 564.

ALIĜILOJ: Tiuj, kiuj intencas aliĝi, bonvole ne prokrastu, kaj petu aliĝilon rekte de la sekretarioj.

GARANTIA KAPITALO: Jam garantiita L. 299.

DONACOJ: Por Ordinaro Kaso L. 57. — Por Blindula Kaso L. 32 (Kaso por ebligi blinduloj partopreni la Kongreson. — La direktoroj de la ĉefa Blindula Instituciο en Edinburgo intencas fari donacon de L. 50 por helpi blindajn anojn pri kosto de loĝado, kaj provizi por ili temanĝ-regalon. — Por Speciala Celo L. 60: de du malavaraj samideanoj, sub la ĉifra devizo, «Smizropga tivŭut hahome un ĉosopjuh». La unua solvonto de tiu ĉifro ricevos de la donacintoj senpagan kongreskarton.

MENDILOJ POR LOĜADO, k. t. p.: Ĉirkau 1 Julio la L. K. K. sendos anoncojn al Kongresanoj pri la respektivaj loĝejoj. Nepagintoj bonvolu sendi nepre antaŭ tiu dato monon por loĝado, ekskursoj, k. t. p., kiujn ili jam mendis. Ĉiuj mendu senprokraste, por akiri plej bonajn ĉambrojn.

TAGMANĜOJ: Haveblaj ĉe bonaj restoracioj je kosto de po 1 1/2 ĝis 2 1/2 ŝilingoj.

FERVOJISTOJ: Estas konsilinde, ke ĉiu fervojista kongresano senprokraste sendu rekte al sia respektiva administrantaro petskribon por favortraktado pri la vojaĝo. Li plue petu, ke la administrantaro sendu ĝin al: «The Divisional General Manager, N. E. Area, L. and N. E. Railway, York», kun detala informo pri la petanto. Pro nesufiĉa provizo de karbo, la rabato prialudita en Bulteno 2a, estas provizore nuligita.

MENDILOJ POR LOĜADO, k. t. p.: Ĉirkau 1 Julio la L. K. K. sendos anoncojn al petanto.

INSIGNOJ: La L. K. K. jam aprobis modelon de Kongresa insigno, kaj mendis ekzemplerojn por disdonado en la Kongresejo.

SOMERA UNIVERSITATO: S-ro Fournier d'Albe parolos pri la temo: «Radio kaj ĝia estonteco».

D-ro Edmond Privat parolos pri «La Ligo de Nacioj kaj la malgrandaj Landoj».

FAKAJ KUNVENOJ: La L. K. K. jam ricevis proponojn, ke kunvenoj akozu por Geinstruistoj, Sciencistoj, Poŝtoficistoj, Kuracistoj, Bahaanoj, Oomotanoj, Pacifistoj, Kristanoj, Radianoj, Stenografistoj, Socialistoj, kaj Liberpensuloj. Tiuj, kiuj

konsentas gvidi la kunvenojn de la kvin lastenomataj grupoj, bonvolu senprokraste sin anonci. — Por du fakaj kunvenoj de geinstruistoj, oni sendu proponojn kaj sciigon al: «S-ro Albin Neŭzil, Lernejestro, Olomouc-Neredin, Ĉehoslovakio».

RADIO-DISAŬDIGO: Paroladoj kaj kantoj disaŭdiĝos de la Edinburga Radio-stacio (2 E. H.) kaj Daventry (5XX) de 8.45 ĝis 9.30 p.t.m. lundon la 22an de Aŭgusto.

BELGA KRONIKO

ANTVERPENO. — «La Verda Stelo»: La 1an de Majo la membroj pasigis agrablan vesperon en la kutima kunvenejo. S-ro Schoofs multe amuzis la ĉeestantojn per antaŭlegado de ... spritaj versaĵoj el «Verdkata Testamento». — La 8an, S-ro M. Boeren interese paroladis pri Arabujo kaj la Araboj, kaj antaŭlegis artikolon, kiun li verkis pri tiu lando kaj kiu aperos en «B. E.» Pro neantaŭvidita cirkonstanco S-ro De Ketelaere ne povis ĉeesti la kunvenon de la 15a, por priparoli la libron «Stranga Heredaĵo» kaj la parolado estis prokrastita ĝis la 10a de Julio. La muzikvespero de la 29a havis la kutiman sukceson, dank'al la afabla kunlaboro de F-inoj De Waegenaere, Van Bockel kaj S-roj Van Winge, Vermuyten kaj François.

BRUĜO. — Kiel dirite en la lasta numero, la Bruĝa grupo varbis sian centan membron. Tiuokaze intima festo estis organizita Dimanĉon, 16an de Majo, al kiu estis invititaj la prezidanto kaj la ĝenerala sekretario de la Belga Ligo. S-ro Witteryck, pro diversaj malhelpaĵoj senkulpiĝis, sed S-ro Petiau estis la bonveninta gasto de la grupo. Preskaŭ la tuta membraro kunvenis en la sidejo, hotelo : «Cornet d'Or» je la tria posttagmeze. Unue oni iris grupe kaj kun la flago ĝis muzeo Gruuthuse, kie la grupo estis fotografata en la enireja korto. Oni same revenis en la sidejon kaj la festa posttagmeza manĝeto komenciĝis.

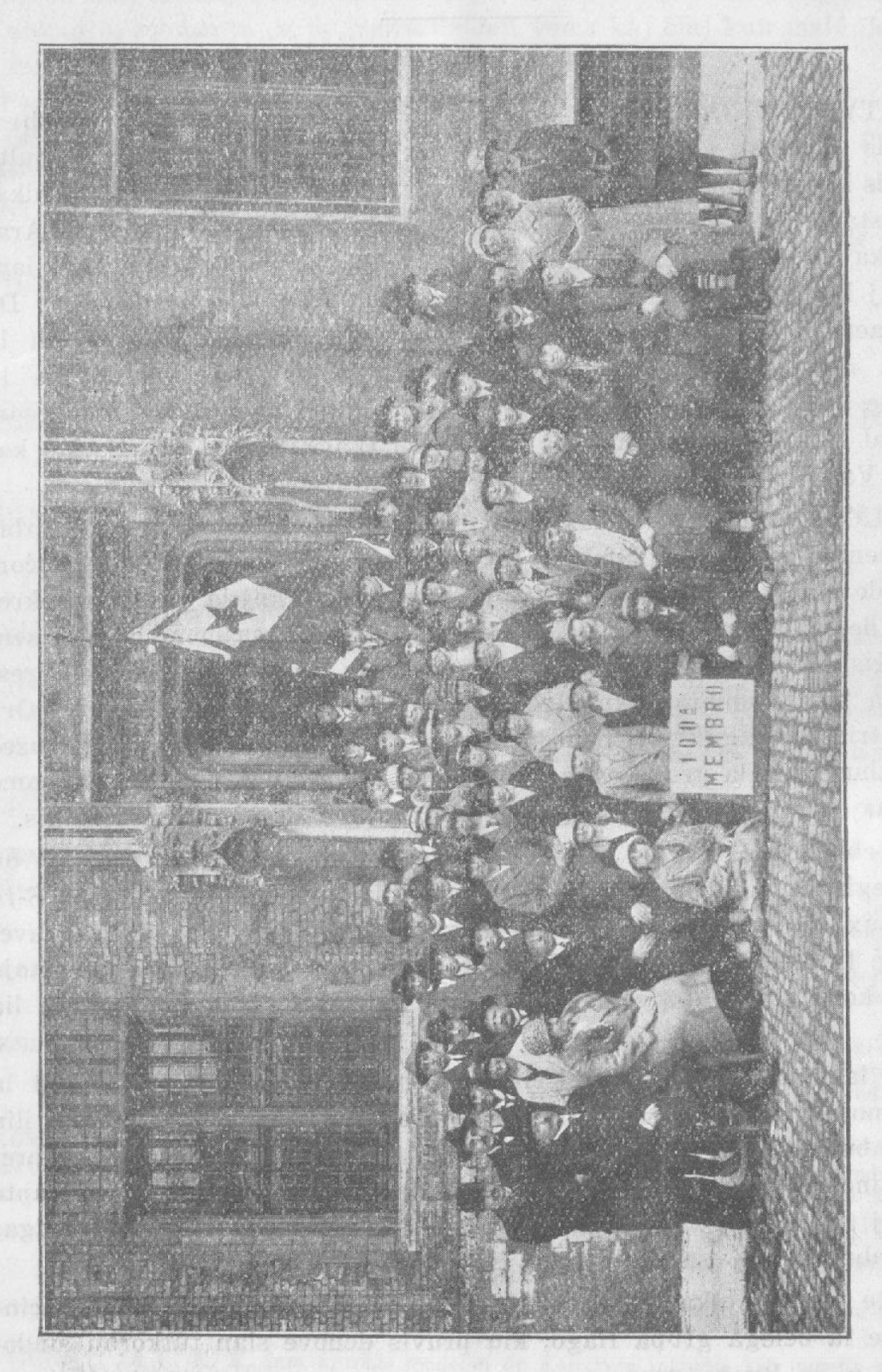
Ne eble estas revivigi per kelkaj vortoj la entuziasman atmosferon kiu regis dum la tuta festo. Diversaj toastoj estis elparolitaj: S-ro Dervaux, la agema prezidanto de la grupo, elokvente klarigis la gravecon de tiu festa tago ; li dankis per koraj vortoj siajn kunlaborantojn de la komitato, ĉiujn gemembrojn, kaj ankaŭ Sinjoron Petiau pro lia ĉeesto.

Tiu lasta respondis tiam kaj trovis trafajn parolojn por instigi la grupanojn al persistado en tiu bona vojo kaj por speciale atentigi ilin pri la bela interna ideo de nia movado. Ŝiavice F-ino Thooris, eksprezidantino, kaj nun honora vicprezidantino, esprimis sian ĝojon, vidante ke tiuj , al kiuj ŝi transdonis la grupon, tiel bone kaj sukcese daŭrigas ŝian laboron, kaj tial ŝi diris al ĉiuj siajn korajn dankesprimojn.

Poste parolis ankaŭ S-ino Mac Leod honora membrino, kaj donacintino de la belega grupa flago, kiu pruvis denove sian tutkoran sindonemon al la Bruĝa grupo.

La festo estis ankaŭ pliagrabligita per deklamadoj de multaj gemembroj, kaj kantado de F-ino Boereboom, kaj S-roj Dotselaere kaj Guillaume. La muzika parto estis zorge plenumata de S-ino Dervaux (pianistino), kaj S-roj Platteeuw kaj Demeyer (violistoj).

La festo finiĝis en plena ĝojo je la duono post la sepa post kiam oni lastfoje levis la glasojn je la baldaŭa enskribo de la 200a membro. Antaŭ ol disiĝi oni faris propagandan promenadon grupe kaj kun la flago tra la urbo kaj tiel rekondukis Sinjoron Petiau al la stacidomo.

Bruĝa Grupo Esperantista. — Festo je la okazo de aliĝo de l'100a membro.

Unuvorte bonege sukcesinta festo, kiu multe promesas por la estonteco de la Bruĝa Grupo.

BRUSELO. — La ĵus restarigita loka grupo aranĝis jene siajn kunvenojn, kiuj okazas ĉiulunde je la 20a en «Foyer intellectuel», 13, rue

Sterckx, St. Gilles; 1a lundo: Esperanta parolado; 2a perfektiga kurso; 3a ludoj kaj kantoj; 4a perfektiga kurso. Por eviti rigidecon de tiu ĉi sistemo, ĉiu kunsido enhavas parton liberan laŭ plaĉo de la ĉeestantoj. Ĝis nun oni ofte kantis. La propagando estas farita per vendado de «Premier Manuel». Unu ano jam vendis 250 al neesperantistoj! La unuan paroladon faris S-ro Mathieux (3/5) kun lumbildoj pri Bretonlando. Tre interesa rakonto kaj ravaj vidaĵoj! — La unuan ekskurson (13/5) al Wemmel kaj Grimbergen, faritan kun «Foyer Intellectuel», ĝuis 7 anoj; la kongreson ĉeestis 15.

GENTO. — **«Genta Grupo Esperantista».** — La unuagrada kurso sukcese daŭras sub la lerta gvidado de nova profesoro S-ro Van Lerberghe, Juĝa Policoficiro, kiu lernis Esperanton antaŭ nur kelkaj monatoj! Nova pruvo de la facileco de nia lingvo!

La 29an de majo la «Société Gantoise pour l'Expansion des Relations Mondiales», (propaganda sekcio de Genta grupo), organizis tre interesan paroladon pri «Portugalujo Ekonomia kaj Politika» faritan de D-ro Pontes,kuracisto kaj membro de la Portugala Senato.Lumbildoj kaj aŭdado de muziko kaj kantoj Portugalaj tre agrabligis tiun paroladon, kiun ĉeestis multaj eminentuloj, inter kiuj Generaloj Molitor kaj Olaerts, Leŭtenanto-Kolonelo Tancré, la Konsulo de Francujo, F-ino Boonans, Skabenino de Gento, la reprezentantoj de la ĉefaj ĵurnaloj, k. t. p.

S-ro Albert Maertens, Prezidanto, kiu ĉiam ageme sin okupas pri nia afero, prezentis D-ron Pontes al la ĉeestantaro kaj memorigis, ke li estas malnova amiko de Portugalujo, de kiu li ricevis la titolon de Komandoro de la ordeno de Kristo.

Estis tre bona propaganda vespero, kiun ni ŝuldas al S-ro Edgar Lippens, Honora Prezidanto de la militinvalidoj kaj nova ano de Genta grupo. Estas li, kiu invitis S-ron Pontes kaj ĉion aranĝis por la parolado. Li ricevu niajn sincerajn dankojn!

LA PANNE. — Niaj Panaj amikoj estas tre kontentaj pro la rezultato de la kongreso, kiu faris bonan impreson sur la publikon. La samideanoj, kiuj deziras pasigi agrablan libertempon ĉe la marbordo,estas kore invitataj al La Panne, kie S-ro J. Van Doren, 33, Chaussée de Nieuport, tenas sin je ilia dispono por doni al ili ĉiujn informojn deziratajn.

MEĤLENO. — La 9an de Majo kelkaj membroj de la grupo partoprenis ekskurson al Koningshoyckt, kie ili vizitis la interesan Kokid-bredejon kaj promenis ĝis Berlaer. Sep geanoj ĉeestis la kongreson en La Panne.

La Esperantistoj, kiuj deziras ĉeesti sonorilarkoncerton en Meĥleno estas kore invitataj sin anonci al S-ro A. Baesens, Statiestraat, 16, kiu gvidos ilin, kondiĉe ke la peto alvenu al li almenaŭ unu tagon antaŭe.

S-TA NIKOLAO. — La membroj de grupo «Al Triumfo» havis vespermanĝon la 8an de Majo. Ĝin partoprenis 15 grupanoj, Gesinjoroj Schoofs kaj Jaumotte el Antverpeno. La bongustaj manĝaĵoj, preparitaj en la kuirejo de la bone konata restoracio «La Aglo», estis akompanat-

aj de plej ... vigliga vino. La festo estis vere familia kaj tre certe multe helpos plifortigi la amikajn interrilatojn inter la membroj de tiu laborema grupo. Ne estas necese diri, ke je la horo de l'deserto oni ... toastis. — S-ro De Boes, prezidanto, dankis la ĉeestantajn membrojn, kiujn li incitis al plua kaj pliforta propagando kaj varbado, kaj la amikojn venintajn el Antverpeno.

S-ro Schoofs, je la nomo de «Belga Ligo Esperantista», gratulis la prezidanton kaj ĉiujn geanojn de «Al Triumfo» pro la jam akiritaj rezultoj kaj deziris plian sukceson al ili estonte. — S-ro Jaumotte transdonis amikajn salutojn de la fratgrupo «La Verdo Stelo», Antverpeno, kies subtenado de la laŭdindaj klopodoj de la Esperantistoj en S-ta Nikolao li senkondiĉe promesis.

Poste oni aŭdis belegan kantadon de ĉarmaj Esperantistinoj kaj amuzan deklamadon de diversaj membroj. Lotado de surprizoj finigis tiun intiman feston pri kiuj ĉiuj partoprenintoj sen iu dubo longtempe konservos bonan memoraĵon. Tute konfidencie ni kuraĝas aldoni, ke la «postfesteno» daŭris ĝis tre malfrue...!

GRATULOJ

Al nia malnova samideano JOS. GROESSER, membro de «La Verda Stelo», Antverpeno, kiu estas nomita Kavaliro de la Ordeno de Leopoldo.

Al F-ino BERTHA BEELAERTS, de la Mehlena grupo Esperantista, kiu edziniĝis kun Sro César Colette, el Antverpeno.

NEKROLOGO

Ni prezentas niajn plej sincerajn kondolencesprimojn al S-ro Raoul Clémeur kaj al lia funebranta familio, pro la morto de lia kara patro, S-ro NICOLAS CLEMEUR.

PROGRAMOJ.

ANTVERPENO. — Grupo «La Verda Stelo». — Kunvenejo: Witte Leeuw, Frankrijklei, 4, avenue de France.

Sabaton, 10an, je la 20a: Parolado de S-ro De Ketelaere pri libro «Stranga Heredajo».

Sabaton, 17an, je la 20a: Generala Kunveno.

Sabaton, 24an, je la 20a: Amuza vespero. Societaj ludoj.

Dimanĉon, la 25an de Julio: Ekskurso al Lier kaj Emblehem.

Sabaton, 31an de Julio; je la 20 1/2 tre precize: Parolado de S-ro H. Vermuyten. Temo: Du famaj flandraj mezepokuloj.

Sabaton, 7an de Aŭg. je la 20a.: Kermesa promenado.

Sabaton, 14an de Aŭg. je la 20a.: Amuza vespero. Societaj ludoj.

Dimanĉon, 15an de Aŭg.: Ekskurso al Austruweel. Foriro je la 9 1/2 Suikerrui.

Sabaton, 21an de Aŭg. je la 20a.: Muzik- kaj deklama vespero.

Sabaton, 28an de Aŭg. je la 20a.: Kunsido de burleska parlamento. Temo: leĝprojekto pri la edziĝo kun provtempo kaj kontrakto de 3-6-9 jaroj.

LA OFERO

(DAŬRIGO.)

La timeto de Léglise estis senkaŭza. La generalo G... alvenis antaŭ nelonge. Mi renkontis lin sur la teraso. Lia vizaĝo plaĉis al mi: sprita, inteligenta.

— Mi venas viziti la kaporalon Léglise, li al mi diris.

Mi kondukis lin en la ĉambron plena je vunditoj, kaj tuj ne dubante li iris al Léglise, kvazaŭ li perfekte konus lin.

— Kiel vi fartas, li demandis, prenante lian manon?

— Via Generala Moŝto, oni tranĉis la kruron al mi...

— Mi scias tion, mia infano. Tial mi alportis al vi la militan medalon.

Li alkroĉis la medalon sur le ĉemizon de Léglise kaj kisis mian amikon sur la du vangoj, simple kaj ameme.

Poste li parolis kun li sufiĉe longe.

Mi estis kontenta. Tiu generalo estas tre inda homo.

* * *

Oni envolvis la medalon en peco da muslino por ke la muŝoj ne malpuriguŝ ĝin, kaj oni fiksis ĝin sur la muron, super la lito. Ĝi ŝajnas gardi la vunditon kaj rigardi kio okazas ĉirkaŭe. Sed malfeliĉe, tio kion ĝi povas vidi estas tre malgaja. La dekstra kruro, la sola kruro estas nun tre malsana. La genuo estas kaptita, tute kaptita, kaj tio kion oni faris por savi ĝin, ŝajnas senutila. Malsupre la sidpunto aperis vundo, poste du vundoj. Ĉiumatene li devas pasi el unu doloro al la alia, devas tutdiri la saman kruelan dolorrozarion.

Oni ne mortas pro la doloro, se ne Léglise estus mortinta. Mi ankoraŭ vidas lin kun treege malfermitaj okuloj, kaj subite ĉesante krii. Jes, mi pensis ke li tuj mortos. Sed tiu sufero volas esti tute suferita; ĝi eĉ ne svenetigas tiujn, kiujn ĝi trafas.

Mi alvokas ĉiujn por helpi:

— Genest, Banassin, Prévot, venu ĉiuj!

Jes, eĉ dekope, se estas necese, ni sublevu Léglise, por pli bone teni kaj dolĉigi lin. Minuto da lia sufero valoras dek jarojn de nia peno.

Ho, eĉ se ni estus centope, li tamen devas toleri la plej grandan ŝarĝon!

Tuta homaro suferas je tiu horo ŝarĝon treege kruelan. Ĉiu minuto malplibonigas ĝian doloron. Ĉu neniu, neniu venos helpi al ĝi?

* * *

Mi ekzamenis kune kun la mastro la farton de la vundito. Mallaŭte, apenaŭ aŭdeble, la mastro diris:

— Estos necesa dua ofero.

Vere, la ofero ne estas ankoraŭ tuta.

Sed Léglise komprenis. De kelke da tempo li ne ploras plu. Li ŝajnas laca kaj iom perdiĝinta, kiel homo kiu remas kontraŭ la uragano. Se-

krete mi lin rigardas kaj tuj li diras per voĉo klara, trankvila kaj decidita:

Mi pli volonte volas morti.

Mi iras en la ĝardenon. Estas mateno ardinta, sed mi nenion vidas, mi ne volas vidi. Mi rediras irante:

— Li pli volonte volas morti...

Kaj malespere mi demandas min, ĉu li ne havas la rajton.

Ĉiuj poploj ekmovas siajn foliojn. Unuvoĉe, kaj tio estas la vera voĉo de la somero, ili diras: «Ne, li ne havas la rajton».

Malgranda skarabo trapasas la vojon antaŭ mi; nevole mi ĝin duone piedpremas, sed ĝi fortike forkuras. Ankaŭ ĝi diras laŭ ĝia maniero: «Ne, vere, via amiko ni havas la rajton».

— Diru al li ke li ne havas rajton! kantas la abelaro kiu zumadas ĉirkaŭ la tilio.

Longa kanonpafo kiu gruntante trapasas tutan kamparon, ankaŭ krias: «Li ne havas rajton! Li ne havas rajton!»

* * *

Vespere, la ĉefkuracisto revizitis Léglise kiu diris al li kun la sama malgaja graveco:

— Mi ne volas, sinjoro ĉefa kuracisto, mi pli volonte volas morti.

Ni iras en la ĝardenon kaj la mastro diras al mi tiun strangan frazon:

— Penu vi konvinki lin. Mi preskaŭ hontas peti al li tian oferon.

Kaj mi do, ĉu mi ne hontas!

Mi demandas la varman nokton, ornamitan per steloj; nun mi estas certe ke li ne havas rajton; sed mi ne scias kiel diri tion al li. Kion mi povas oferi al li kiel interŝanĝon por tio, kion mi volas peti al li? Kie trovi la vortojn kiuj decidigas vivi? Ho, vi diajoj, diru al mi, ripetu ke la vivo estas dolĉa kun korpo tiel dolore kripligita!

(Daŭrigota.)

GRAVA DECIDO.

« La Laborista Delegitaro de la Oka Kunsido de la Internacia Laborkonferenco, kiu spertis dum la kunsido la malfacilaĵojn kaŭzitajn pro la lingva diverseco kaj la neeblecon venki tiujn malfacilaĵojn eĉ uzante tri naciajn lingvojn, deklaras, ke la lingva problemo grave kontraŭstaras la rapidan plenan interkomprenon kaj kunagadon de diverslandaj laboristoj. Tial la delegitaro sugestas al la laboristaj organizaĵoj naciaj kaj internaciaj kaj ankaŭ al la membroj individuaj ke ili pripensu la eblecon uzi Esperanton kiel neŭtralan helpan lingvon internacian por solvi la problemon. »

S-ro R. I. P. Mortished, irlanda laborista konsilanto, ĉe la konferenco submetis la deziresprimon. S-ro Mertens belga laborista delegito kaj prezidanto de la delegitaro subtenis la aferon kaj diris, ke li submetos la decidon al la konsilantaro de la Internacia Federacio de Sindikatoj, kies vicprezidanto li estas. Subtenis ankaŭ S-ro Jaszai (Hungarlando) kaj S-ro Pugh (Britlando) dirante, ke en siaj landoj la sindikataj kongresoj jam decidis akcepti Esperanton. S-ro Curran, delegito de Sudafriko, deklaris, ke tuj post lia reveno en sian landon, li ĉeestos klasojn kiujn la tieaj sindikatoj jam starigis. Same favoris tiun decidon S-ro Serarens, sekretario de la Internacia Federacio de Kristanaj sindikatoj.

Ankaŭ inter la registara delegitaro troviĝis senditoj sciantaj Esperanton: Majoro Saralegui (Hisp.), S-ro Sakurai (Jap.)